GARSAS

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO AMERIKOJE ORGANAS

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa. Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912

No. 37. KETVIRTADIENIS, RUSĖJO-OCT. 16, 1937 VOL.-METAI XXI

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR ŠIS TAS

Šiomis dienomis Nurnberge Vokietijos naziai atlaikė savo partijos kongresą. Kalbėjo Hitleris ir kiti jo bendradarbiai. Tie nazių lyderiai visaip koneveikė demokratiją (žmonių valdžią) ir gyrė tik savo kromelį—nacizmą.

Be to, Hitleris, nors pats yra nevedęs senbernis, šaukė Vokietijos moteris gimdyt daugiau vaikų. "Vaikai yra aukščiausia vyro ir moters ambicija"—aiškino Hitleris.

Kongreso proga į Nurnbergą suvažiavo apie pora šimtų tūkstančių juodmarškinių.

Šį kartą nazių partijos kongresą teikėsi atlankyti Jungtinių Amerikos Valstybių, Anglijos, Prancūzijos ir kitų demokratiškų šalių atstovai. Jie turėjo progos pasiklausyt nazių pagyrų ir demokratijos dergimų.

Vienoje kalboje Hitleris pareiškė, kad Vokietija turi atgauti prarastas kolonijas.

Vienas Chicagos laikraštis vėl paleido antį. Jis parašė, kad Amerikos naziai organizuojasi ir kai tik komunistai pradės savo revoliuciją, jie stengsis valdžią paimt į savo rankas. Iš tokių sensacijų sąmoningoji visuomenė tik pasijuokia. Nei nazių, nei komunistų pavojaus čia nėra, nes jų jėgos visai nereikšmingos. Pati vyriausybė pro pirštus žiūri ir visai nevaržo nei nazių, nei komunistų veikimo.

Netrukus prasidės SLA nominacijų balsavimai. Tautininkų spauda jau nužiūrinėja kandidatus. "Dirva" skatina saviškius nesiduot "užliūliuoti saldliežuviškomis pasakėlėmis ir nesumažinti pasirįžimo dirbti atsikratymui socijalistų ir bendrai raudonųjų įtakos Susivienijime." Anot jos, "Jokio kompromiso su socijalistais būti negali."

Rugpiūčio 22-rą Škotijos Jaunimo Sąjunga savo trijų metu veikimą paminėjo gražia švente — didžiuliu kongresu. Ta proga turėjo bažnytines iškilmes, posėdžius, sportinę programą, dainas ir šokius. Šventė sutraukė apie 700 asmenų, kurių didesnę pusę sudarė jaunimas. Tas parodo, kad Škotijos lietuvių jaunimas tautiškai yra susipratęs ir organizuotas.

Garsusis lenkų pianistas, pirmasis Lenkijos premijieras Ignas Paderevskis ispėjo dabartinę Lenkijos vyriausybę, kad savo diktatoriškais metodais neprivestų šalies prie naminio karo, kaip kad įvyko Ispanijoj. Ūkininkų streikai ir masiniai jų šaudymai yra tokio karo ženklai. Vienok vyriausybė su tokiais įspėjimais nesiskaito. Ji Paderevskio įspėjimą neleido paskelbti visuomenei.

Rugsėjo 19-tą Hartordo lietuviai minės savo klebono kun. J. Amboto 25-kių metų Švč. Trejybės parapijoj klebonavimo sukaktį. Ryte bus iškilmingos pamaldos, o po pietų koncertas, kurio programą išpildys dvi garsios lietuvaitės artistės—Lietuvos Operos solistė Marijona Rakauskaitė ir Metropolitan Operos solistė Ona Katkauskaitė.

JAV kongresas nutarė pravesti bedarbių registraciją ir tą darbą pavedė Prezidentui Rooseveltui. Prezidentas ragina bedarbius pasiruošti registracijai ir ketina netrukus paskelbti registracijos dieną.

Pagarsėjęs radio kalbėtojas kun. C. E. Coughlin išvyko Europon. Kelionės tikslas is arčiau susipažint su Europos padėtimi ir pataisyti susilpnėjusią sveikatą.

JAPONŲ IR KINIEČIŲ KARO EIGA

JAPONAI BOMBARDUOJA PAJŪRINIUS KINIJOS MIESTUS

JAPONŲ IR KINIEČIŲ ARMIJOSE PLINTA CHOLERA

SHANGHAI, Kinija.—Rugsėjo 9-tą japonų karo laivai ir orlaiviai bombordavo kiniečių uostinius miestus Amoy ir Swatow. Atakų metu Swatowe 25 asmenys, tarp jų 12 amerikiečių, pasislėpė Amerikos konsulato naujai sukonstruktuotuose rūsiuose.

Tą dieną Peipingo apielinkėse japonai mėgino pasivaryt pirmyn, bet kiniečiai pavartojo smarkią kulkosvaidžių ugnį. Negausingi japonų būriai vietomis buvo visiškai sunaikinti. Mekanizuotos japonų dalys tikėjosi lengvai prasilaužt pro kiniečių linijas, bet pasirodė, kad netaip jau lengva Jų veikimą labai trukdė dėl didelių lietų atskydusi žemė.

Rugsėjo 10-tą U. S. ambasadorius Kinijai Nelson T. Johnson įsakė Amoy ir Swatow konsulatams užsidaryti ir visus amerikiečius iš tų vietų evakuoti. Keliems šimtams amerikiečių Tsingtao mieste, kuris yra svarbiausias Shantungo provincijos uostas, įsakyta išsikraustyt. U. S. oficialai mano, kad japonai pulsią Tsingtao su tikslu pasiekti Tsinavu, provincijos sostinę.

Rugsėjo 10-tą japonai oro, vandens laivynų ir artilerijos jėgomis norėjo pralaužt kiniečių linijas prie Kiangwan, kuris sudaro užpakalines duris į Shanghai miestą, bet jų pastangos nuėjo perniek. Patys japonai prisipažino, kad progreso nepadarė.

Rugsėjo 11-tą japonai Shanghajaus šiaurėje padarė naują ofensyvą. Puolikai vartojo didžiausią kanuolių ugnį, kokios dar nebuvo nuo pat šio "nepaskelbto" karo pradžios. Vienok gerai įsitvirtinę kiniečiai atsilaikė.

Bendrai, po kelių savaičių kautynių japonai nepadarė jokio progreso. Ypač jiems svarbu buvo, kaip galint greičiau, užimt svarbų ir didelį Shanghai miestą, bet čia kol kas kiniečių jėgos pasirodė neįlaužiamos.

Rugsėjo 10-tą japonų armijoj pasireiškė choleros epidemija. 20 kareivių mirė. Kiniečių pusėje taip pat cholera plinta.

Rugsėjo 12-tą ir 13-tą smarkios kautynės ėjo aplink Yangchang, kuris randasi 10 mylių į šiaurę nuo Shanghai, pagal Whangpoo ir Yangtze upes. Po mūšių Yangchange nepasiliko nei vieno sveiko trobesio. Abi pusi turėjo didelius nuostolius. Tai buvę smarkiausios kautynės nuo pat karo pradžios.

Japonai giriasi, kad rugsėjo 12-tą Tientsino fronte jie pasivarę pirmyn.

Kiniečių karo vadovybė jau nusprendė savo armijas perkelti į antrą apsigynimo liniją, kuri tęsiasi pro Shanghai nuo Chenju per Nausiang ir Kiating iki Liuho. Ta antroji apsigynimo linija esą daug geriau įrengta, negu pirmoji. Ji sudaryta iš visos eilės gerai parengtų apkasų į kuriuos prieina patogūs keliai pristatymui kareivių, ginklų ir amunicijos.

Rugsėjo 14-tą japonai lakūnai bombomis užmušė 400 kiniečių pabėgėlių, kurie botais norėjo apleisti Shanghai. Šešis botus nuskandino.

TAUTŲ SĄJUNGOS SUSIRINKIMAS

GENEVA.—Rugsėjo 13-tą prasidėjo Tautų Sąjungos susirinkimas.

Dienotvarkėj randasi labai opūs politiniai klausimai ir skundai.

Suvažiavę diplomatai turės svarstyt Kinijos skundą prieš Japoniją; Ispanijos lojalistų vyriausybės skundą prieš Italiją, kaip submarinų piratizmo palaikytoją; etijopų skundas prieš Italiją ir t. p.

Beje, praeitis parodė Tautų Sąjungos bejėgumą sulaikyt karus ir apginti silpnesniųjų teises.

Marijampolės cukraus fabrikas nutaręs parduoti eksportui 10,000 tonų kalkių purvo.

LENKAI VĖL ATLEIDO 14 LIETUVIŲ MOKYTOJŲ

Vilnius. — Vokiečių telegramų agentūros pranešimu, Vilniaus mokyklų kuratorija atleido 14 lietuvių mokytojų, kurie iki šiol mokytojavo tose pradžios mokyklose Vilniaus krašte, kur mokoma dviem kalbomis—lietuvių ir lenkų.

LIETUVAITĖ SKAUTĖ LAIMĖJO TARPTAUTINĮ KONKURSĄ

Šiais metais tarptautinis skaučių biuras išleido viso pasaulio skaučių uniformos ženklų ir vėliavų piešimo knygeles ir paskelbė atitinkamą konkursą, už geriausiai atliktus darbus ir tiksliausiai parinktas spalvas paskyrė tris premijas. Vyriausioji mūsų skaučių seserijos vadyba išrinko dviejų mūsų skaučių išpieštas knygeles ir pasiuntė į minėtąjį tarptautinį skaučių biurą. Šiomis dienomis iš jo buvo gautas pranešimas, kad mūsų jaunesnioji skautė Sofija Arvazaitė (Šiaulių skaučių tuntas) yra laimėjusi pirmą skirtąją pasaulinę premiją.

MERGINA NUŠOVĖ SAVO MEILUŽĮ

Iselin, N. J. — Rugsėjo 8-tą 20-ties metų studentė Margaret Drennan prisipažino nušovus 25 metų amžiaus Paul Reeves, dviejų vaikų tėvą. Mergina sako Reeves grąsinęs išposakot jos tėvams juodviejų santykius.

ŽUVO 4 ASMENYS

South Bend, Ind. — Rugsėjo 12-tą skraidydami ore susitrenkė du orlaiviai. Vienas jų tuoj nukrito ant žemės ir sudužo. Žuvo 4 asmenys. Kitas orlaivis saugiai nusileido ant žemės.

MIRĖ DR. THOMAS G. MASARYK

PRAGA.—Rugsėjo 14-tą savo rezidencijoj Chateau de Lany mirė Čekoslovakijos respublikos tėvas, pirmasis ir ilgametis jos prezidentas Dr. Thomas G. Masaryk, 87 metų amžiaus.

Dr. T. G. Masaryk'as prezidento vietą užėmė 1918 m. Šalies parlamentas, atsižiūrėdamas jo nuopelnų, buvo išrinkęs jį prezidentu iki gyvos galvos, bet dėl senatvės ir silpnėjančios sveikatos gruodžio 14-tą, 1935 m., iš prezidentystės atsisakė.

Velionis buvo nuoširdus lietuvių draugas. Karo metu jis lankėsi Amerikoj ir čia su lietuviais veikėjais darė žygius Washingtone Čekoslovakijos ir Lietuvos nepriklausomybės reikalais.

PYKČIO AUKOS

Žalgirys, Raseinių apskr.—Šios parapijos gyventojas B. įsimylėjo netoli gyvenančio kaimyno D. dukterį ir ketino ją vesti. Tačiau jaunosios tėvai apie vedybas nė girdėti nenorėjo. Tada jaunieji nutarė slapta vesti. Netrukus po vedybų, vieną vakarą jaunoji nuvyko į tėvų namus, norėdama slaptai pasiimti savo drabužius. Pasiėmusi kas jai priklausė, duktė skubėjo visa tai perduoti savo vyrui, kuris laukė jos sugrįžtant savo ūkio darže. Skubėdama ji nejuto, kad buvo sekama savo brolio, kuris sekė paskui seserį iki jos vyro namų. Pamatęs savo sesers vyrą stovintį darže, drožė jam pagaliu galvon ir užmušė.

MIRĖ ŽYMUS LIETUVIS P. JONUŠIS

Liepos 16 d. Rio de Janeiro mieste tragingai mirė lietuvis Petras Jonušis. Tą dieną P. Jonušis su reikalais važiavo tramvajum į miesto centrą. Ant vieno staigaus pasisukimo P. Jonušis nelaimingai iškrito iš tramvajaus ir vietoje mirė. P. Jonušis buvo susipratęs lietuvis, Rio de Janeiro lietuvių organizacijos "Vilnis" steigėjas ir nuolatinis jos iždininkas. Velionis buvo gerai prasigyvenęs žmogus. Turėjo savo batų dirbtuvę, kurioje dirbo virš 20 lietuvių darbininkų. P. Jonušis buvo visų Rio de Janeiro lietuvių mylimas ir gerbiamas žmogus. Velionies liko našlė žmona ir dvi dukterys.

10 MĖNESIŲ GYVENO SU NEGYVU VYRU

New York. — Rugsėjo 8-tą Old Age Pension biuro investigatorė Miss Lilian Lorber pašaukė į Mrs. F. Cudas apartmentą policiją, kad padarytų tvarką. Mat, sužinota, kad savo apartmente Mrs. Cudas laiko savo mirusio vyro palaikus—groblus. Jos vyras Frank Cudas mirė spalių 26, 1936 m. Moteriškė sako ji laukusi, kada jos vyras "atgis."

New York. — Rugsėjo 12-tą kinietis George Tong savo skalbykloj nukovė 14 metų Alice Devine ir pats pasidarė sau galą nusitroškindamas gasais. Mergaitė dažnai nunešdavo jo skalbyklon plauti drabužius ir draugaudavo su jo seesre.

Simla, India.—Rugsėjo 8-tą 120 asmenų gaujė užpuolė Chauthwan miestelį, nukovė tris policistus, vieną civilį gyventoją ir apiplėšė 10 krautuvių palėgo.

LRKSA PILDOMOJO KOMITETO SUVAŽIAVIMAS

Visų Lietuvių R. K. Susivienymo Amerikoj Pildomojo Komiteto narių prašau suvažiuoti į svarbų pusmetinį susirinkimą, kuris bus rugsėjo 21, 22 ir 23 dienomis, centro raštinės patalpose, Wilkes-Barre, Pa.

Kuopos, ar paskiri mūsų organizacijos nariai, turintieji reikalų prie viso Pildomojo Komiteto, parašykit sekretoriui prieš susirinkimą, kad išanksto būtų galima su tais reikalais susipažinti. Tai palengvins Pildomojo Komiteto darbą.

Šiame Pildomojo Komiteto narių suvažiavime bus svarstoma naujo vajaus reikalai. Jei kas turėtų sumanymų tuo klausimu, prašau apie tai centrui parašyti.

LEONARDAS ŠIMUTIS,
LRKSA Prezidentas.

TARPŽEMIO JŪROJ PATROLIUOS PRANCŪZIJA IR ANGLIJA

LITVINOVAS GRĄSINO KARU ITALIJAI UŽ SUBMARINŲ VEIKIMĄ

NYON, Šveicarija. — Pereitą savaitę čia įvyko Tarpžemio jūros saugos konferencija.

Sovietų Rusijos atstovas Litvinovas atvirai kaltino Italiją už submarinų veikimą. Litvinovas pareiškė, kad jei submarinų veikimas nebus sustabdytas, karas tarp Sov. Rusijos ir Italijos bus neišvengiamas.

Prancūzijos ir Anglijos atstovai reikalą svarstė daug šalčiau. Jie stovėjo už tai, kad Tarpžemio jūrų patrolėn galėtų prisidėti ir Italija.

Konferencijoj Italija ir Vokietija nedalyvavo. Jos teisinasi, kad nesiuntė savo atstovų dėlto, kad konferencijoj dalyvauja Sov. Rusija.

Prancūzijos, Anglijos, Sov. Rusijos, Graikijos, Turkijos, Jugoslavijos, Aigipto, Rumunijos ir Bulgarijos atstovai nutarė Tarpžemio jūros patroliavimą pavesti Prancūzijai ir Anglijai. Šių dviejų šalių laivynų vadovystės jau išdirbo planus patroliavimo reikalu. Anglija duos 35 karo laivus, o Prancūzija 25. Kaip tik vyriausybės Nyon'o sutartį formaliai ratifikuos, karo laivai užims jiems paskirtas pozicijas patrolės palaikymui.

Pagal nustatytą planą, prekybinius laivus saugos karo laivai, orlaiviai ir dirižabliai.

Konferencijos proga išsiaiškino, kad Italija turi daugiausia submarinų, būtent 99, kurių bendras tonažas siekia 90,704 tonų; Prancūzija—91 sub. bendrai—85,-831 tonų; Anglija—72 sub.—74,-784 tonų; Rusijos submarinų tikras skaičius nėra žinomas, vienok ji toli atsilikus nuo aukščiau paminėtų šalių.

Nuo paslaptingų submarinų veikimo nukentėjo virš 20 laivų, iš kurių keli nuskandinti. Sovietų Rusija nukentėjo daugiausia, nes du laivai, plaukę iš Odesos į Ispaniją, buvo nuskandinti.

ŽUVO DU LIETUVOS KARO LAKŪNAI

Rugpiūčio mėn. 21 d. dar dėl neišaiškintų priežasčių Šiaulių apskr., prie Varguvos miestelio nukrito karo aviacijos lėktuvas ir žuvo juo skridę du karo lakūnai: žvalgas ltn. Antanas Rinbutas-Oželis ir karo lakūnas vyr. pusk. Albinas Talskys. Lėktuvo likučiai su žuvusių lakūnų kūnais buvo pervežti į Šiaulius ir ten rytojaus dieną iškilmingai palaidoti.

Leitenantas A. Rinbutas-Oželis gimė 1907 m. sausio m. 20 d. Raseinių apskr., Kražių valsč., Paginskių kaime. 1930 m. jis baigė karo mokyklą, o nuo 1935 m. tarnavo karo aviacijoje. Vyr. puskarininkas Albinas Talskys gimė 1913 m. kovo mėn. 31 d. Utenos apskr., Užpalių valsč., Kustų km. Karo aviacijoje jis tarnavo nuo 1934 m.

SUŽEIDĖ KUNIGĄ DR. KONCIŲ

Kun. dr. J. B. Koncius, Mt. Carmel, Pa. lietuvių parapijos klebonas, rašo iš Lietuvos, kad rugpiūčio 8 d. vykstant iš Palangos į Kauną įvyko autobuso nelaimė netoli Kaltinėnų. Autobusas ką tik neapsivertė į daubą. Važiavęs tuo autobusu kun. dr. Koncius tapo smarkiai sutrenktas ir turėjo keletą dienų paguléti.

SUKILĖLIAI NORI UŽIMTI GIJON

HENDAYE.—Rugsėjo 8-tą prie Sella River įvyko smarkios kautynės. Sukilėliai stengėsi užimti vakarinį upės krantą, bet lojalistai čia buvo gerai įsistiprinę. Iš abiejų pusių daug nukautų ir sužeistų.

Rugsėjo 9-tą sukilėliai bombordavo Gijon tvirtoves, norėdami paimti paskutinį lojalistų uostą šiaurvakarinėj Ispanijoj. Lojalistai čia turi sudarę eilę gerai įrengtų tranšėjų, kurių paėmimas sukilėliams brangiai atsieina. Vienok pačiam Gijon mieste neramu. Gyventojai bijodami, kad jų neišžudytų sukilėlių bombos, rengia demonstracijas ir reikalauja, kad lojalistai be mūšių užleistų miestą sukilėliams.

PARAGUAY SUKILĖLIAI PRALAIMĖJO

Asuncion, Paraguay. — Rugsėjo 8-tą laikinojo prezidento dr. Felix Paiva kariuomenė nugalėjo sukilėlius, kurių tikslas buvo sugrąžint nuverstą prezidentą pulk. Rafael Franco.

Franco manydamas, kad sukilėliai paims viršų, buvo sugrįžęs iš Argentinos, bet pajutęs pavojų vėl spruko atgal. Franco buvo pašalintas pereito rugpiūčio 15-tą.

LIET. R. K. SUS-MO IR DARBININKŲ REIKALAI

PITTSBURGH'O APSKR. SUVAŽIAVIMAS

Įvyks rugsėjo 26, 1937, šv. Kazimiero parapijos mokyklos kambariuose, tuojaus po sumos.

Visos kuopos prašomos prisiųsti delegatus, nes yra daug kas pasvarstyti. Kaip žinote, sekantis mūsų organizacijos seimas bus Pittsburgh'e, tad jau laikas pradėti prie jo ruoštis. Be to, bus išduota apyskaita iš įvykusio apskrities išvažiavimo.

J. B. Tamkevičius, pirm.
Juozas Šimkus, rašt.

LRKSA CHICAGOS APSK. SUSIRINKIMAS

Įvyks ketvirtadienį, rugsėjo 30 d., Šv. Panelės Gimimo parapijos svetainėj, prie 68-tos ir Washtenaw Ave.

Šiame susirinkime Centro Prezidentas L. Šimutis ir Centro Dvasios Vadas kun. A. Baltutis padarys pranešimą iš Pildomojo Komiteto susirinkimo, ypatingai vajaus reikalu; taipgi bus raportas iš trijų apskričių piknyko ir daug kitų svarbių reikalų bus svarstoma.

Todėl prašoma kuo skaitlingiausia susirinkti, nes atostogų laikas pasibaigė, oras jau atvėso, tad turime pradėti veikti, nes mūsų laukia visa eilė darbų.

P. J. Čižauskas

AM. DARBO FEDERACIJOS PREZIDENTAS PUOLA CIO

Kansas City. — Rugsėjo 10-tą Amerikos Darbo Federacijos prezidentas William Green nacijonalei Letter Carriers organizacijai pasakė kalbą, kurioje kritikavo CIO, kaip komunistų talkininkę.

"Kas gali atsakyt, dėlko komunistai užgiria CIO policies?"—klausia W. Green.

W. Green, nors ir neįvardijo, bet kritikavo ir CIO vyriausią vadą John L. Lewis. Jis pareiškė, kad dabartinis darbininkų skilimas yra vieno asmens ambicijos padaras.

Išrodo, kad Am. Darbo Federacijos ir CIO santykiai dar nei kiek nepagėrėjo ir nematyt gėrėjimo ženklų.

ANTHRACITO KOMISIJOS NUOSPRENDIS

Philadelphia, Pa. — Rugsėjo 12-tą The Anthracite Commission nusprendė, kad būtlegeriai mainieriai turi teisės užsidirbt sau pragyvenimą.

Apie 13,000 asmenų gyvena iš kasimo būtlegeriškos anglies, o kiti 45,000 asmenų taip pat priklauso nuo šios industrijos.

Anthracito komisija buvo sudaryta gubernatoriaus Earle pastangomis studijavimui kietos anglies socialių ir ekonominių problemų.

ŽUVO VIRŠ ŠIMTO ŽMONIŲ

Harrisburgh, Pa. — Steito raportai parodo, kad paskutinių dviejų metų laikotarpiu būtlegeriškos anglies darbuose žuvo virš šimto žmonių. Būtlegeriai per metus išprodukuoja apie 5,000,000 tonų anglies.

SUŽEIDĖ ŠEŠIS ANGLIAKASIUS

Welch, W. Va. — Rugsėjo 9-tą Kingston Pocahontas anglies kompanijos Exeter kasykloj įvyko sprogimas. Šeši darbininkai sužeisti. Minėta kasykla samdo 1,043 darbininkų.

BOMBOS TEATRUOSE

New York.—Rugsėjo 12-tą keliuose Manhattan ir Bronx judamų paveikslų teatruose tuo pačiu laiku sprogo bombos. 11 asmenų sužeistų. Sprogimai publikos tarpe sukėlę didelę paniką. Autoritetai tyrinėja, kas tas bombas padėjo.

Gillespie, Ill. — Rugsėjo 12-tą progresyvės ir UMW unijų mainieriai nutarė reikalaut 6 valandų darbo už tą pačią algą.

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS
GARSAS
Išeina Ketvirtadieniais Redaguoja M. ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:
Am. Jungt. Valst. metams $2.00, pusei metų $1.00; užsieniuose metams $3.00.
Skelbimų kainos sulig pareikalavimo.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America $2.00, Foreign countries $3.00. Single copy 5c.
Advertising rates on application.

"GARSAS"
73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

KRUVINOJI 40 METŲ SUKAKTIS

STREIKUOJANČIŲ MAINIERIŲ 21 UŽMUŠTAS IR 50 SUŽEISTŲ

Tarp Jų Penki Lietuviai Užmušti, Keturi Sužeisti

Rugsėjo 10 d. š. m. sukako 40 metų nuo anais laikais pagarsėjusios mainierių skerdynės.

Anais laikais mainierių darbininkų padėtis buvo viena iš aršiausiųjų. Ilgos darbo valandos, vergiškas atlyginimas, pavojus sveikatai ir nepaisymas dirbančių darbininkų sveikatos verste vertė gudresnius darbininkus ieškoti sau teisių, gerinant ekonominę padėtį. Aišku buvo visiems, kad reikalinga buvo organizacija—unija, kuri apsaugotų darbininko padėtį ir užtikrintų geresnį rytojų.

"United Mine Workers of America" unija suorganizuota sausio (January) 25, 1890 m. Pradžia buvo nelengva, todėl, kad anais laikais unijos Amerikoje toli gražu nebuvo populiarus dalykas, o ypatingai kad darbdaviai labai priešinosi ir tarpe darbininkų nebuvo susipratimo ir santaikos. Atsiradus kietosios anglies srityse mainierių unijai, kad ir nestipriai organizuotai, bet vistiek karts nuo karto iškildavo streikai. Bet vis tai būdavo lokalio pobūdžio, iki galutinai angliakasių streikas virto visuotinu streiku, t. y. 1900 ir 1902 m., apimant apie 147,000 darbininkų.

Skerdynė, kuri įvyko rugsėjo 10 d., 1897 m., prie pat Hazleton, Pa., kaip tik ir buvo lokalinio streiko priežastimi.

Žiūrint į praeitį ir padarius palyginimą nei truputį nereikia abejoti, kad žudystės buvo išprovokuotos ir su streikuojančiais pasielgta žiauriausia, kaip tik buvo galima. Bet nei truputį nearšiau, kaip kad praeitą pavasarį Chicagoje prie Republic Steel dirbtuvių, kur dar ir iki šioliai ginčas eina dėl atsakomybės už žuvusias gyvybes ir nekaltai pralietą žmonių kraują.

Kaip tos žudynės atsitiko, pacituosime suglaustoje formoje aprašymą, kuris tilpo Susivienymo organe "Tėvynėje" numeris dešimtas, 1897 m.:

"ŽMOGŽUDYSTĖ TIES HAZLETONU

Neapykanta, kokią anglo-saksiszkas gaivalas Amerikoj jautė del 'foreignerių,' atėjunų (suprask slavų, lietuvių ir italų,) daėjo iki barbariszkai žmogžudystei, kurią papildė, prisidengdamas waldžios ploszcziumi, szerifas Martin ir jo 102 deputatai.

Faktą užrašzome į istoriszką kroniką teip:

Anglekasyklų darbininkai, Hazletono apygardoj, Pennsylvanijoj, pabaigoj Rugpjuczio menesio, szių metų, sustraikavo. Prie straikuojanczių prigulėjo daugiausiai slavai ir lietuviai, nes tie buvo labjausiai skriaudžiami.

D. 10 Rugsėjo, apie 500 straikuojanczių ėjo į kalnelį Lattimer, įdant prikalbintų ten kastynėse dirbanczius draugus, kad teipgi sustraikuotų. Suom tarpu szerifas, neva perstatytojas waldžios, su savo nusamdytais pagelbininkais ant vieszkelio darbinikams pastojo kelią ir be jokios svarbios priežasties, pats žmones pradėjo arzinti ir revolverių grasinti, o kad vienas isz darbinjkų jam iszmusze isz rankos tą revolverį, szerifas liepė deputatams į darbinjkus szauti isz vinczesterinių szaudyklių (nog 16 szuvių).

Szaudė į bėgančius. Szaudė net per keliolika minutų. Užmuštų buvo 21, sužeistų į 50, isz kurių keli jau mirę, ir likusiejie kaszin ar visi iszliks gyvi, užmuštuosius ir sužeistuosius kulkos beveik visus pagavo isz užpakalio, bebėganczius pasislėpti. Toj vieta, ties Hazletonu, kurią vargszai darbinjkai nekaltu savo krauju apliejo, pasiliks ilgai, ant amžių, jų liudnoj atmintije, o kraujas nekaltujų isz ten pasikėlęs, gal szauks kada į dangų atmonijimo.

Darbinjkai, rinkdami pinigus ant provos su szerifu ir jo tarnais ir nelaimingų naszlių, privalo rinkti aukas ir del pastatymo toj vietoj kritusiems už darbą ricieriams amžino paminklo su paraszais keturiose kalbose: angliszkoj, lenkiszkoj, lietuviszkoj ir slavokiszkoj.

O kaip kadais žmogžudžius kražieczių—Klingebergį ir Orževski,—dabartes Tevynej talpiname pavcikslą nuožmaus szerifo ant amžinos neszlovės ir paniekinimo.

Isz lietuvių Lettimer skerdynej likos užmušti ant vietos sekantieji:

1. Antanas Grikis, paliko paczią ir 2 vaiku, pačjo isz Zailių kaimo, Simno par., Suv. gub.
2. Jon. Tarnavyczia, 40 m., paliko paczią su 3 vaikais, Suvalkų gub. Lazdijų par.
3. Pranas Keidelis, Veisėjų par., Suvalkų gub., nevedęs.
4. Rafolas Rakovyczia, Vilniaus gub., nevedęs.
5. Jokubas Tamosziunas, jau numirė, paeina isz Vilniaus gub., nevedęs, gyveno Mt. Pleasant'e, Pa.

SUŽEISTI

1. Kazys Dulys, Vilniaus gub., par. Daugupaczių.
2. Adomas Lapinskas, Vilniaus gub., Kleboniszkių kaimo, nevedęs.
3. Andrius Jieszmanta, Suvalkų gub., Lazdijų par., perszauta ranka, nevedęs.
4. Jonas Peziukonis, Lazdijų par., Suvalkų gub., nevedęs." ("Tėvynė" No. 10, 1897 m.).

Kituose "Tėvynės" numeriuose aprašyta įvairiose lietuvių kolonijose demonstracijos—protestai prieš "galvažudystę" ir buvo kolektuojama aukos vedimui bylos prieš tuolaikinį Luzerne County šerifą ir jo pagelbininkus. Komitete iš lietuvių dalyvavo kun. Martišius ir Susiv. Sekr. J. Kazakevičius.

Kiek galima buvo sužinoti, tai tose skerdynėse žuvę lietuviai palaidoti Hazleton'o parapijos kapinyne. Kas atsitiko su žuvusiųjų šeimomis, žinių trūksta.

Beieškant žinių apie žuvusius gavosi blogas įspūdis, kaip tie patys darbininkai savo draugus greitai pamiršo ir niekas 40 m. sukakčiai žuvusiųjų neprisiminė! Juk neginčijama tiesa, kad tųjų 21 užmuštųjų mainierių nekaltai pralietas kraujas ir gyvybės buvo stipriu faktoriumi pasisekimo prie suorganizavimo angliakasių unijos. Lietuviai darbininkai gali tikrai pasididžiuoti, kad jie unijų organizavime nėra paskutiniai. O Hazletono lietuviams mainieriams per vietos mainierų unijos lokalus reikėtų nuoširdžiai pasirūpinti, kad tose skerdynėse visų žuvusiųjų darbininkų kapai būtų tinkamai prižiūrėti ir papuošti.

Kaip 1897 m. organizuojant mainierių uniją visi ir visur kartojo ir sakė, kad tik vienybėje būsime galingais, tai tas pats ir dabar. Lai tas 40 m. paminimas bus paraginimu būti geresniais unijistais, geras susipratusias darbininkas ir šios šalies piliečiais. nb.

Apžvalga

"TAUTINIŲ ATŽALŲ" REIKALU

Žinomas Amerikos lietuvių katalikų laikraščių bendradarbis baltimorietis Valentas Matelis parašė "Naujajai Romuvai" platų raštą apie "Tautines atžalas." Tame rašte jis gvildena išeivijos tautinę reikšmę ir jos santykius su Lietuva. Tarp kitų dalykų autorius savo rašte duoda tokių pastabų ir sugestijų:

"Pagaliau belieka turinį šio bendravimo aptarti, kreipiant ypatingą dėmesį į jo aktualumą. Imkime, pavyzdžiui, vieno esmingiausių Lietuvos reikalų—Vilniaus Vadavimo akcijos padėtį Amerikoj. Kada lenkai paėmė Vilnių ir žinia pasiekė Ameriką, dideliausia pasibiaurėjimo banga apėmė lietuvius: visokių karštų kalbų ir vykusių bei nevykusių sumanymų teko girdėti. Per keletą metų toji dvasia degė iki išblėso. Šiuo metu tik retkarčiais klausiama, kas bus su tuo Vilnium? Priminti Vilniaus pasus—beržėdžias darbas. Sakoma, pinigai kraujami, o jokios regimos naudos nėra. Aukų dar gaunama, bet mažai. Reikalas taip ir pasiliks, jeigu neįvyks kas nors sensacingo. Esu įsitikinęs, kad tik gyva kova už Vilnių, ar tai puolikų, ar tai diplomatų—visa tai vėl suaktualins.

"Arba štai, tie nuolat kartojami lakūnų žygiai. Pražudėme Darių ir Girėną. Vaitkaus skridimas nepavyko. Iš tų bandymų argi išeis kokia nauda? Kad ir sėkmingai perskristų kuris lakūnas—nedaug šiandien iš to būtų garbės, nes aibės pavojingesnių bei įdomesnių žygių jau įvykdyta. O kokia nelaimė ar fiaskas—cui bono? Sudarykite iš Lietuvos karinių lėktuvų kadrą su prityrusiais lakūnais, rimtai prisiruošusiais, su įdomiais manevrais ir pasiųskite Amerikon 'geros valios' vizitui! Jeigu norite pasaulį nustebinti tokiais nuotykiais!

"Mano nuomone, sportininkų apsilankymai yra sveikintini, bet ir jiems reikia pritaikinti laikas. Imkime pavyzdžiui, basketbolo čempijonus. Atvyko vasarą, kuomet sezonas visame mūsų krašte jau užsibaigė. Jiems teko rungtis tik su skubiai surinktomis lietuvių komandomis. Truputį pagalvojus, turėjo būti aišku, kad sudarius kitai žiemai rungtynių seriją su vyriausiomis Amerikos komandomis, ar tai kolegijų ar profesijonalų (pagal savo žanrą), atvykęs 'Europos Basketbolo Meisteris' būtų galėjęs viesulo kaukimu praūžti pro Ameriką. Rodos, kad komanda yra stipri. Jeigu ji būtų galėjusi parblokšti stiprias Amerikos komandas, kuomet visas sporto pasaulis tuo sportu domisi, tai būtų tikrai garbinga ir aktualu.

"Rodos, kai kas jau iškėlė mintį Lietuvos Operą pasiųsti gastroliuoti. Sumaniai tokį maršrutą sutvarkius, galėtų išeiti ir medžiaginė nauda ir neįkainuojamai milžiniškas kultūrinis pliusas išeiviams. Yra galima nustatyti, pasitarus su New Yorko muzikalinių maršrutų organizatoriais, plačią kelionę po visą šalį, ne tik vien lietuvių kolonijose. Ir dar prijungti Amerikos lietuvių pasižymėjusius dainininkus! Panašiai ir su baletu, kada jis turės šio to lietuviško. Nėra tai neįmanomas žygis. Privačių operų bei baletų gastrolės nekartą jau suruoštos.

"Tebūna man dar leista praminti Lietuvos karo skolas Amerikai. Tai gali atrodyti jau akademinis dalykas. Dėja, amerikiečiai negali to užmiršti; dukart per metus vis keliamas karo skolų reikalas, ir nuolat viena Suomija minima ir ji laimi visų valstybininkų pagyrimus; be to, rodos, ir jos prekybai teikiamos lengvatos. Ar negalima kokiu nors būdu tas skolas sutvarkyti? Tada ir lietuviai Amerikoj galėtų akis pakelti iki suomių ir girtis sau žmonės esą!"

PAVYZDIS KITIEMS

"Sandara" išsispausdino trumpą raštelį apie Amerikos Lietuvių Katalikų Federacijos kongresą įvykusį Lawrence, Mass. Šale būtų ir nebūtų dalykėlių. "S." teikėsi pasakyti tokį nusipelnytą katalikams komplimentą:

"Iš kitos pusės, reikia atiduoti kreditą federacijai už bandymą sucementuoti katalikų visuomenę ir draugijas. Organizatyviam darbe ir lėšų sukėlime įvairiems projektams, katalikų veikėjai gali būti pavyzdžiu kitiems."

RUSIJOS DANGUS JIEMS BRANGIAUSIAS

Mes nekartą esame pastebėję, kad sukomunistėję lietuviai rodo didelį prisirišimą prie Maskolijos. Kas tik lietuviška jiems nemiela, o kas maskoliška—jiems brangu. Štai pasiskaitykite "Vilnies" poetės eilutes, o pamatysite, kas jiems yra brangiausia:

"Nors visi kraštai auksu žavėtų,
Man brangesnis Sovietų dangus.
Tavo vėjas gaivinančiai pučia,
Tavo žvaigždės man žiba aukštai,
Aš pikčiausioji išgama būčiau,
Kad tave nemylėčiau karštai."

RUSIJOJ 50,000 TIKYBINIŲ BENDRUOMENIŲ

"Mūsų Laikraštis" paduoda:

"Rusijos bedievių sąjungos pranešimu, 1937 m. liepos mėn. 1 d. buvo įsiregistravusių (pasinaudojant konstitucija) visame krašte 30,000 parapijų, kurioms buvo grąžintos valstybės nusavintos bažnyčios, koplyčios ir tt. Be to, dar apie 20,000 tikyb. bendruomenių gyvuoja, bet nėra įsiregistravusios. Iš viso Rusijoj pastebima, kad daugelis žmonių ilgisi Bažnyčios, nors bolševikai ir kovoja su religija."

APIE RUGSĖJO 8-TOS ŠVENTĘ

"Draugas" nurodo, dėlko Lietuvos tautininkų vyriausybė rugsėjo 8-tą parinko tautos šventė:

"Prie demokratiškosios valdžios toji tautos diena būdavo švenčiama gegužės mėn. 15 d., kurioj 1920 m. susirinko Steigiamasis Seimas. Bet tautininkai, nenorėdami, kad penkioliktoji gegužės diena primintų tautos atstovybę—Seimą, šventę nukėlė į kitą dieną, būtent, rugsėjo 8 d."

UŽSIENIO LIETUVIŲ VAKARAS KAUNE

Rugpiūčio 14 d. "Metropolio" salėje Kaune Draugija Užsienio Lietuviams Remti surengė susipažinimo arbatėlę.

Be užsienio lietuvių jaunimo, kuris šią vasarą atvažiavo iš įvairių ir net tolimų kraštų savo tėvynės aplankyti ir susipažinti, didelio būrio, dalyvavo ir Lietuvos universiteto studentų korporacijų atstovai bei šiaip jaunimo ir visuomeninių būrys. Taip pat dalyvavo ir DULR centro valdyba su pirmininku adv. R. Skipičiu priešakyje.

Į šią jaukią susipažinimo arbatėlę atvyko ir kartu su atvykusiais iš užsienio lietuviais ilgai įvairiais aktualiais mūsų išeivių klausimais pasikalbėjo Lietuvos ministeris pirmininkas Juozas Tūbelis. Be to, *ministeris pirmininkas pasakė labai reikšmingą mūsų išeiviams kalbą, pabrėždamas didelę svarbą išlaikyti savo tautą, ją stiprinti ir jungti vienybėn dideliems tautos darbams.* Vieną iš didžių priemonių išlaikyti savo tautos tradicijas ministeris pirmininkas Juozas Tūbelis priminė šeimos grynumo išlaikymą, ragindamas lietuvių jaunimą išlaikyti gryną lietuvių šeimą: kad lietuviai vestų lietuvaites ir, priešingai, kad lietuvaitės tekėtų už lietuvių.

Arbatėlės programą pajvairino operos solistas Babravičius, kuris padainavo keletą dainelių, ir dramos artistė Rymaitė, kuri padeklamavo keletą gražių eilėraščių. Lietuvos ir iš užsienio atvykęs lietuvių jaunimas tą vakarą praleido labai broliškai: pašoko, kartu padainavo ir pasidalino mintimis. Vieni kitų gyvenimu labai domėjosi, nes vieni buvo atvykę iš Škotijos, kiti iš Londono, dar kiti iš Kanados bei Jungtinių Amerikos Valstybių ir kitų kraštų.

CHARBNO RUSŲ LAIKRAŠČIO LIETUVOS NUMERIS

Charbine leidžiamas rusų laikraštis "Zaria" lietuvio išeivio dienos proga liepos 17 d. išleido tikrą Lietuvos numerį. Tame numeryje yra tokie straipsniai: "Puiki Lietuvos karo istorija ir dabartinė Lietuvos kariuomenė," "Lietuvos aviacija," "Lietuvos užsienių prekyba," "Žydai Lietuvoje," "Dariaus ir Girėno žygis," "Pažymėtina užsienių lietuviams diena," "Lietuva šiandien" ir "Lietuvos piliečių bendruomenė Mandžiuke." Straipsniai apie Lietuvą užima apie keturis didelius laikraščio puslapius. Jie yra gausiai iliustruoti. Įdėti valstybės prezidento p. A. Smetonos, Dariaus ir Girėno atvaizdai ir visa eilė nuotraukų iš Lietuvos kariuomenės gyvenimo.

REIKALAUJA ŽINIŲ IŠ LIETUVIŠKŲ DRAUGIJŲ

"Vilniaus Rytojus" praneša, kad miesto storastija šiomis dienomis pareikalavo iš visų Vilniaus lietuviškų draugijų prisiųsti storastijai tokių žinių apie draugijas: 1) valdybų sudėtis, nurodant narių vardus, pavardes ir adresus, 2) pranešti buveinių adresus, 3) nurodyti įvykusius valdybos pasikeitimus, 4) pranešti, ar nenori likviduoti, 5) atsiųsti valdybų posėdžių protokolų ir nutarimų nuorašus, 6) parodyti turimus dokumentus ir kasos knygas, 7) įteikti visų narių sąrašus, veikimo apyskaitas ir kita.

Visa tai lietuviškos draugijos turi pristatyti storastijai per dvi savaites.

ŠIS MARGAS PASAULIS

Rašo GINTARAS

1787 M.

Jungt. Valstybėse 1937 m. vadinami "Konstitucijos Metais." Juk rugsėjo 17 d. sukanka lygiai 150 metų nuo to laiko, kai jaunutėlės Amerikos atstovai susirinko Philadelphijoj ir parašę užtvirtino pagrindinius Jungt. Valstybių įstatymus. Kitaip tariant, 1787 metais gimė Amerikos Konstitucija.

Trylikos naujų valstybių delegatams nelengvas buvo uždavinys. Jie turėjo praskinti valdžios taką būsimiems įstatymdariams; jie turėjo dėti pagrindus, ant kurių išliktų arba sugriūtų naujai įkurta valdžia. Neturėdami tokiuose dalykuose patyrimo, atstovai iš pradžių toli nenuėjo. Kilo ginčai ir kivirčai. Ką vienas įnešė, kitas ranka numojo. Kai kurie, matydami, kad ten nieko nepeš, rengės namon grįžti. Bet sumanus Benjamin Franklin davė sekantį įnešimą:

"Kad išprašyti šiam suvažiavimui dangaus pagelbą ir palaiminimą, kiekvienas posėdis teprasideda malda." Po to viskas sklandžiau ėjo.

Taigi, rugsėjo 17 d., 1787 m. baigėsi tas minėtinas susirinkimas. Konstituciją vėliau patvirtino kiekviena valstija pavieniai. Delaware delegatai pirmieji parėmė Konstituciją; Pennsylvanijos atstovai, sekdami jų pavyzdžiu, nubalsavo 43 prieš 23.

Philadelphijai tenka garbė būti ne vien žvaigždėtos vėliavos gimtaviete, bet ir miestu, kuris davė pradžią Konstitucijai. Todėl pereitą sekmadienį tokį svarbų įvykį ypatingai apvaikščiojo Philadelphijos dvasiškiai. Pats arkivyskupas kardinolas Dougherty laikė iškilmingas Mišias, kuriose dalyvavo milžiniška minia katalikų. Juk patriotizmą Bažnyčia laiko už dorybę, o tos iškilmės buvo daromos patriotiniam tikslui.

Kiekvienam amerikiečiui dera džiaugtis dabartine valdžios forma, kurios pagrindus sudėjo pirmieji atstovai. Niekur kitur nebujoja laisvė ir lygybė, kaip kad žydi Amerikos žemėje. Galinga bus Amerika, kol laikysis Konstitucijos principų; laiminga pasiliks šioji šalis, jei Kongresan piliečiai visad išrinks atstovus, kurie rūpinsis žmonių laime labiau, negu politiniu pelnu.

KĄ PASAULIS MATO PARYŽIAUS PARODOS LIETUVIŲ PAVILIJONE

Lietuvių paviljonas tarpt. Paryžiaus parodoje savo eksponatų originalumu atkreipia visų lankytojų dėmesį. Apie šį paviljoną jau rašė daugelis pasaulio laikraščių.

Tad ką gi mūsų menininkai paruošė ir išstatė šioje parodoje, kuria lankytojai taip domisi?

Pats stambiausias mūsų eksponatas pasaulinėje parodoje yra 8 metrų platumo ir 3,70 metrų aukštumo triptikas, pieštas dailininko Galdiko. Tai didžiausias paveikslas, kada tik teko lietuviui piešti. Jame vaizduojama Lietuvos buitis. Foną sudaro mūsų krašto peisažas—pajūris, upės, sodybos, laukai, kairėje — žvejai grįžta iš jūros, dešinėje kertami rugiai, viduryje—grupė tautiškais drabužiais apsirengusių žmonių, besinaudojančių šventadienio poilsiu. Bežiūrint į paveikslą, susidaro įspūdis, kad Lietuvos esama ramaus, mielo, giedrios nuotaikos krašto.

Antras labai įdomus eksponatas, tai Rūpintojėlis, kurį iš ąžuolo gabalo išdrožė Vebras, padedant Košubai. Rūpintojėlis, vaizduojąs šimtmečiais kęstą mūsų sielvartą, visoje parodoje yra vienintėlis toks eksponatas.

Skulptorius P. Aleksandravičius padarė skulptūrinį panneau, vaizduojantį mūsų žvejybą ir žemdirbystę. R. Antinis iš granito iškalė Valstybės Prezidento A. Smetonos biustą. Valeška, Gudaitis ir Kalpokas padarė tris įdomias freskas. A. Tamošaitis paruošė keletą kilimų. Keramikas Strolis ir meno mokyklos mokiniai pagamino visą eilę keramikos dalykėlių. Prapuolenis ir Marijampolės amatų mokykla paruošė moderniškam gyvenimui pritaikytų lietuviško stiliaus baldų ir skyriaus patalpų grindims nepaprastai įdomų parketą, išgražintą tulpių ir lelijų raštais.

Lietuviškos knygos menui pavaizduoti knygų leidyklos išleido ketvertą leidinių, dailiai iliustruotų linoleumo ir medžio raižinias bei autolitografijomis. Į parodą pateko gerokas pluoštas ir šiaip grafikos, raižinių ir kitokių panašių kūrinių. Lietuviškai statybai pavaizduoti yra pagaminti Vytauto Didžiojo muziejaus rūmų, Kūno kultūros rūmų ir keli dar kiti modeliai. Dailininkai Tarabildos sukūrė visą seriją lėlių, vaizduojančių lietuvių tipus. Yra įscenizuotos net lietuviškos vestuvės, be to, drobės audimas staklėse, verpėja ir tt. Pašto valdyba sudarė parodai lietuviškų pašto ženklų kolekciją. Lietuvos skyriaus patalpų sienos yra iškilotos drobe, kurią išaudė pagal gautus tautinius raštus Kučinsko ir Pabėdinsko drobės fabrikas.

Tai tiktai dalis tų eksponatų. Lietuva rodo lankytojams ir kitokius liaudies eksponatus.

KEISTAS LENKŲ REIKALAVIMAS

Šiomis dienomis lenkų pasienio sargybos Seinų bataliono ketvirtos kuopos vadas, tikrindamas administracijos liniją, pasikvietė du Lietuvos gyventojus ir jiems pareiškė, kad jie, ligi pasibaigs lauko darbams leidimai, iškirstų savo alksnyną, esantį lenkų pusėje apie du šimtu metrų nuo administracijos linijos. Jei jie to nepadarysią, tai lenkai patys alksnyną iškirsią ir medžius nusavinsią valstybės naudai. Be to, pareiškė, kad jie pasiskubintų dar šiemet susikeisti žemėmis, esančiomis kitoje pusėje administracijos linijos su lenkų pusėje gyvenančiais ūkininkais, nes šiemet esąs tik apsunkintas tokių žemių apdirbimas, o ateityje visai nebūsią leista nepriklausomos Lietuvos gyventojams vykti į okupuotą pusę savo žemėms apdirbti.

TARDĖ ŠLAPELIENĘ

Vilniuje dar nuo prieškarinių laikų yra žinomas lietuviškas šlapelienės knygynas. Knygynas užsako ir pardavinėja visokias knygas. Tarp kito ko, knygynas užsiprenumeravo ir Lietuvos statistikos biuletenį.

Šiomis dienomis, kaip praneša "Vilniaus Žodis," knygyno savininkė šlapelienė lenkų policijos buvo tardoma ir klausinėjama, kodėl ir kuriam tikslui jos knygynas prenumeruoja iš Kauno "Statistikos biuletenį."

SAUKIAMAS VVS ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS

Kaunas. — Šiais metais visuotinis Vilniaus vadavimo sąjungos skyrių atstovų suvažiavimas šaukiamas tuojau po spalių mėn. 9 dienos. Artimiausiu laiku paaiškės tiksli suvažiavimo data. Sąjungos centro komitetas, apygardos ir skyriai jau dabar metiniam suvažiavimui ruošiasi. Manoma, kad šiame suvažiavime bus aptartos ir nustatytos gairės Vilniaus instituto veikimui.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. Catholic Alliance of America)

73 E. South Street, Wilkes-Barre, Pa.

Laiškai siųsti: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 3-4711

PILDOMASIS KOMITETAS

Kun. Al. Baltutis, Dv. Vadas, 6812 S. Washtenaw Ave., Chicago, Ill.
L. Šimutis, Prezidentas, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.
J. Venslauskas, Vice-Prezidentas, 596 Main St., Edwardsville, Pa.
J. B. Šaliūnas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
V. T. Kvietkauskas, Iždininkas, 375 W. Academy St., Wilkes-Barre, Pa.
J. Joneika, Iždo Globėjas, 31 Sand Street, Pittston, Pa.
K. A. Vencius, Iždo Globėjas, 19 Cross Street, Lawrence, Mass.
V. Krikščiūnas, M. D., Dr. Kvotėjas, 1711 N. Main Ave., Scranton, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

Juozas Stulgaitis, 122 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.
Jonas Kvietkauskas, Jr., 10 Throop Street, Scranton, Pa.
Pranas Katilius, 1121 Foster St., Scranton, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

Marijona Srupienė, 4339 S. California Ave., Chicago, Ill.
Adv. Juozas Grišius, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
Pranas Čižauskas, 6831 S. Rockwell St., Chicago, Ill.

TEISMO IR APELIACIJŲ KOMISIJA

Vladas Palūpis, 133 N. Main Street, Pittston, Pa.
Juozas Mickeliūnas, 6747 S. Artesian Ave., Chicago, Ill.
Juozas Batvinskas, 94 Fulton St., Wilkes-Barre, Pa.

ŠVIETIMO KOMISIJA

Kun. Ant. Karužiškis, 18022 Neff Road, Cleveland, Ohio.
Kazys Vilniškis, 423 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Aleksandras Aleksis, 76 Center St., Waterbury, Conn.

LABDARYBĖS KOMISIJA

Kazimiera Šlamienė, P. O. Box 19, Forest City, Pa.
Petronė Kundrotienė, 1035 E. 140th St., Cleveland, Ohio.
Pranas Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa.

L. R. K. S. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

EDWARDSVILLE, Pa. — 1 kp. susirinkimas bus rugsėjo 19-tą dieną 1 val. po pietų, pobažnytinėj svetainėj.

WILKES-BARRE, Pa. — 17 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 19-tą diena tuoj po pamaldų parapijos salėj.

LEWISTON, Me. — 26-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 19-tą dieną 2 val. po pietų šv. Baltramiejaus dr-jos salėj. Visi nariai maloniai susirinkti.

LUZERNE, Pa. — 28-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 19-tą dieną 1 val. po pietų Mockaičio salėj.

MAHANOY CITY, Pa. — 31 kp. susirinkimas bus rugsėjo 19-tą dieną parapijos salėj. Pradžia 1 val. po pietu.

EYNON, Pa. — 42-ros kuopos susirinkimas bus rugsėjo 19-tą dieną tuoj po sumos parapijos salėj.

SUGAR NOTCH, Pa. — 46 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 19-tą dieną Šv. Petro ir Povilo parapijos salėj, 2 val. po pietų.

BRESLAU, Pa. — 56-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 19-tą dieną 2 val. po pietų pas Aleką Natautį.

EXETER BORO, Pa. — 57 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 19-tą dieną 2-rą val. po pietų Kazio Mikučionio name, 136 Penn Ave., Exeter, Pa.

DURYEA, Pa. — 61-mos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 19-tą dieną tuoj po sumos, bažnytinėj salėj.

YOUNGSTOWN, Ohio. — 63 kp. susirinkimas bus rugsėjo 19-tą dieną 1 val. po pietų lietuvių parapijos svetainėj (Sheley St.).

ASHLEY, Pa. — 69-tos kuopos susirinkimai įvyksta 3-čią nedėldienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų, pas kuopos raštininką, 220 S. Main St., Ashley, Pa.

WANAMIE, Pa. — 75-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 19-tą dieną tuoj po sumos bažnytinėj salėj.

SWOYERSVILLE, Pa. — 77 kp. susirinkimas bus rugsėjo 19-tą dieną 2 val. po pietų, paprastoj vietoj.

NEW YORK, N. Y. — 106 kp susirinkimas bus rugsėjo 19-tą dieną Aušros Vartų parapijos salėj po pamaldų (sumos).

NANTICOKE, Pa. — 114 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 19-tą diena pobažnytinėj salėj, tuojaus po pamaldu.

BURLINGTON, N. J. — 120 kp. susirinkimas bus rugsėjo 19-tą diena bažnytinėj salėj, tuoj po sumai. Kviečiami visi nariai atsilankyti.

ST. CLAIR, Pa. — 130-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 19-tą dieną tuoj po mišių paprastoj vietoj.

E. VANDERGRIFT, Pa.—133 kp. susirinkimas bus rugsėjo 19-tą dieną paprastoj vietoj ir paprastu laiku.

LEE PARK, Wilkes-Barre, Pa.—153 kp. susirinkimas bus rugsėjo 19 dieną 2 val. po pietų, pas kuopos sekretorių J. Mažeiką, 93 Oxford St., Lee Park.

CHARLEROI, Pa. — 156 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 19-tą dieną 1 val. po pietų, lietuvių klubo rūmuose, 1111 Meadow Ave.

INDIANA HARBOR, Ind.—176 kp susirinkimas bus rugsėjo 19-tą dieną tuojaus po sumos, bažnytinėj salėj 3901 Fir St.

PITTSTON, Pa.—183-čios kuopos susirinkimas bus rugsėjo 19-tą dieną paprastoj vietoj, tuoj po sumai.

FRACKVILLE, PA. — 187 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 19-tą dieną paprastoj vietoj tuoj po sumai.

INKERMAN, Pa. — 194 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 19-tą dieną 12:30 val. po pietų Pr. Lamsargio svetainėj, 15 Chestnut St. Visi nariai teiksitės sueiti.

CHICAGO Heights, Ill. — 202 kp. susirinkimas bus rugsėjo 19-tą dieną 1 val. po pietų Šv. Kryžiaus parapijos mokyklos kambary.

PLAINS, Pa. — 212-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 19-tą dieną parapijos svetainėj tuoj po pamaldų.

WARRIOR RUN, Pa.—238 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 19-tą dieną po Nr. 555 Orchard St. Suaugę ir jaunamečiai kviečiami dalyvauti. Pradžia 1 val. po pietų.

WYOMING, Pa. — 244-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 19-tą dieną 3-čią val. po pietų, pas J. Čižauską, 127 E. 6th St., Wyoming.

SCHENECTADY, N. Y.—245 kp. susirinkimas bus rugsėjo 19-tą dieną tuoj po sumos Šv. Kryžiaus parapijos svetainėj.

SIMPSON, Pa. — 271-mos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 19-tą dieną 3 val. po pietų, Igno Stungio salėj.

BLISSVILLE, L. I., N. Y.—277 kp. susirinkimas bus rugsėjo 19-tą dieną 3 val. po pietų, Lietuvių svetainėj, 117 Greenpoint Ave., Blissville.

PORT CARBON, Pa. — 282 kp. susirinkimas bus rugsėjo 19-tą dieną Simano Stoškūno namuose, 2 val. po pietų.

KORN KREST, Pa. — 292 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 19-tą diena 47 High St. Visi nariai dalyvaukite ir naujų atsiveskite.

SCRANTON, Pa. — 300 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 19-tą dieną tuoj po sumos pobažnytiniam kam.

DANBURY, Conn. — 804 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 19-tą diena Visi nariai dalyvaukit.

ŽIEDELIAI

Iš Angliško Vertė
KUN. ANT. M. KARUŽIŠKIS

(Tęsinys)

X.

Kad Išauklėjus Vaikus Viešpaties Drausmėje, Yra Reikalinga Atimti Nuo Jų Piktadarymo Progą

Tėvai turėtų uždrausti savo vaikams išeiti naktį, arba eiti į namus, kuriuose jų dora būtų pavojun išstatyta, arba palaikyti blogą draugiją; nes blogi draugai yra jaunųjų pražūtimi.

Tikėkite man, brangieji tėvai, žmogaus gyvenimas svarbiausia priklauso nuo asmenų su kuriais jis gyvena artimoje pažintyje. Artima pažintis pripratina jį prie dalykų lygiai kaip ir prie asmenų, ir kas iš syk išrodė jam nepakenčiamu ir atmetamu, baigiasi įėjimu į jo įpročius. Ausis praranda savo jautrumą, širdis savo kuklumą, protas savo aiškumą; jis baigia imdamas tą, kas sykį išrodė prikliu, ir nuo žodžių jis paprastai eina prie veiksmų, kurie užbaigia žmogaus sugedimą. Ši yra, brangieji tėvai, trumpais žodžiais, istorija prasiplatinusio pikto ant žemės. Todėl, jei jūs matysite, kad jūsų sūnai arba dukterys pradeda sudaryti pažintį su tais, kurie jūs manote gali įvelti ir ištvirkinti juos, pirma maloningai įspėkite juos apie pavojų, ir stengkitės maloniais būdais patraukti juos nuo jų. Jei šie pasirodys nesekmingi, protaukite su jais plačiau šiuo dalyku; išaiškinkite jiems daugybę pavojų, kuriems jie bus išstatyti ir nurodykite jiems pavyzdžius kitų, kurie buvo užgauti ir prapultin nuvaryti tokia draugija. Jei viso to neužteks, uždrauskite jiems visiškai ir vietą ir draugiją, ir tegul jie mato iš tavo paties pasielgimo, kad esate uoli šiame dalyke.

"Bet ar mes, laikas nuo laiko, negalime eiti į šokius arba balius?" Kai kurie iš jūsų sūnų arba dukterų gali jūs paklausti. Atsakydami šiam klausimui, jūs geriausia pasakysite, ką gydytojai sako apie grybus, "Geriausi iš jų yrą niekam neverti." Tas reiškia: geriausi baliai nedaugiau verti.

Kaip kitą didelę kliūtį dorovniam auklėjimui, aš dabar priminčiau jums tą prigimtą jaunųjų palinkimą prie skaitymo pavojingų knygų. Ir kodėl tas turėtų būti kliūtimi auklėjimui? Kad tokios knygos yra kaip tuli nuodai iš prigimties, kurių skonis yra kaip medus. Jos saldliežuvauja žmogiškam geismui, kurs yra kaip rusėjanti ugnis, ir tokia yra ypatinga paseka tulų knygų, kurios saldliežuvauja žmogiškai puikybei, kadangi jos paprastai paniekina tikėjimą, klusnumą, kaip juokingą, ir paskelbia žmogų, kaip jo paties visišką valdovą. Kitos knygos taipgi saldliežuvauja žmogaus gašlumą; nes didesnis skaitlius šių knygų žadina kūniškus geismus jų begėdiškomis pasakomis apie meilę, nedorovinius įvykius ir tt. Ir šiaip jauno skaitytojo protas tuojau palieka pagautas nešvarių piešinių įsivaizdinime. Ir kas yra blogiausia už visa ką, beveik kiekviena bloga knyga saldliežuvauja kuo patraukiamiausiu ir viliojančiausiu būdu, kas primena man labai daug, ką Kristus, Viešpats, sykį sakė: "Šio pasaulio vaikai gudresni su sau lygiais už šviesos vaikus (Šv. Luko XVI, 8)."

(Bus daugiau)

LAIKAS UŽSIPRENUMERUOTI LRKSA ISTORIJĄ

Istoriją parašė Susivienymo garbės narys **kan. prof. F. Kemėšis.** Toje kelių šimtų puslapių knygoje atvaizduojama lietuvių išeivijos pradžia, jos priežastys; pirmųjų išeivių vargai ir rūpesčiai; pirmosios lietuvių kolonijos, draugijos, parapijos, pirmieji laikraščiai, profesijonalai, biznieriai; idėjinės kovos su lenkais, laisvamaniais; Susivienymo įsteigimas, jo jaunosios dienos, augimas, brendimas, įvairios reformos, vargai ir pasisekimai; fraternalė (savišalpos), tautinė, kultūrinė ir religinė veikla.

Knygos kaina bus 1 doleris.

Pinigus siųskite "Garso" vardu.

Saugiausia ir patogiausia yra siųsti pašto money orderiu.

Užsisakydami prenumeratą išpildykite ir kartu su pinigais siųskite žemiau padėtą kuponą:

Data .....

LRKSA Centrui,
P. O. Box 32,
Wilkes-Barre, Pa.

Gerbiamieji! Siunčiu 1 dolerį ir teiksitės įrašyti mane "LRKSA Istorijos" prenumeratorių skaičiun.

Vardas-pavardė .....

..... *Street*

City ..... *State* .....

PHILADELPHIA, PA.

Nekrologas ir Užuojauta

Mūsų įžymaus veikėjo ir L. R. K. S. A. 20-tos kuopos nario Petro Jeneliūno brolis, a. a. Jurgis Jeneliūnas antradienį, rugpiūčio 31-mą, šių metų, apleido šį ašarų kloniį... o šeštadienį, rugsėjo 4-tą iš šv. Kazimiero bažnyčios palaidotas šv. Grabo kapuose.

Velionis J. Jeneliūnas prieš 57 metus gimė Lietuvoje, Paežerių kaime, Šeduvos par., Šiaulių apskrity; jo gimdytojais buvo a. a. Tadas ir Apolionija Grajauskaitė Jeneliūnai. Jis Amerikoje išgyveno 33 metus. Jo žmona a. a. Emilija Gegeckiūtė mirė influenzos laiku, regis, 1918 m. Jis mirdamas iš artimiausių paliko dvi savo dukras—Emiliją ir Juzę.

Savo laiku (kaip egzistavo draugijos) a. a. Jurgis Jeneliūnas priklausė prie kareivinės draugijos Lietuvos Gvardija Amerikoje ir dar prie kitų bendruomenių.

Be brolio Petro Jeneliūno ir savo viršišvardintų dukrų, velionis Jurgis Jeneliūnas paliko gyvais da ir savo brolį Kasparą Jeneliūną, gyvenantį N. Dakota steite, ir dvi seses, Anelę Aušrienę ir Veroniką Baltramiejūnienę.

Tarus jam amžiną atilsį, jo visiems giminėms, o Petrui Jeneliūnui, kaip Susivienymo nariui, prie kurio ir aš priklausau, ypatingai pareiškiu viešą širdingiausią užuojautą!

Kazys Vidikauskas

Nepagirtinas Pasielgimas

Philadelphijoje mirė vienas senas viengungis Kazys Šaparas. Pinigų mirdamas jis nebeturėjo, bet priklausė prie vieno iš lietuviškų susivienymų (regis, pomirtinė jo ten buvo 150 dolerių) ir inšiūrino polisą jis turėjo 500 dolerių vertės. Jis turėjo kitam mieste gyvenantį ir savo tikrą brolį, labai pavargusį ir jau nebejauną amžiuje. Tad velionio Šaparo prieteliai iš susivienymo pomirtinės būtų galėję jį palaidoti, o už 500 dolerių iš inšiūrino būtų galėję jo pavargusį brolį patalpinti prideramame senelių prieglaudos name.

Dabar gi nei velionio Šaparo brolis nepatalpintas senelių prieglaudos name, nei už palaidojimą graboriui da nėra apmokėta. Susivienymas, elgdamasis taip, kaip patyrimas mokina, atsargiai, tuo tarpu da neišmoka pomirtinės (nes tikrai ir nežino da ir kam išmokėti), bet tyrinėja, žiūri, kad kartais durkart nereikėtų išmokėti. O graborius čia tuo tarpu nesimastauja ir teismu grąsina tiems, kurie jį pakvietė palaidoti a. a. K. Šaparą.

Pointbrizietis

Ekstra LRKSA 10 Kuopos Susirinkimas

10 kp. susirinkimas bus bankieto reikale. Kviečiami visi nariai dalyvauti tuojau po sumai šv. Kazimierą parapijos salėj. Susirinkimas įvyks rugsėjo 19, 1937 m.

A. Sakal, vice-pirm.

BROOKLYN, N. Y.

Brooklyno ir Apielinkės Lietuviams Pranešimas

Šiuo pranešu Amerikos lietuvių visuomenei, kad LRKSA 134 kuopa, Brooklyn, N. Y., paįvairinimui savo veikimo, šių metų spalių mėn. 1 ir 2 dieną 7 val. vakare, Karalienės Angelų parapijos salėje, So. 4th ir Roebling gatvių kampas, rengia didelį judamų paveikslų vakarą.

Garsinius judamuosius paveikslus, pavadintus "Jaunoji Lietuva," atvaizduojančius Lietuvos pažangą ir jos gyvenimą, sudarytus iš Lietuvos visuomenės ir kariuomenės įvairių gyvenimo vaizdų, tik ką neseniai Lietuvoje nufilmuotus, pirmą kartą Brooklyne rodys ir aiškins vienas iš žymesniųjų Amerikos lietuvių filmininkų Joseph Janush, Jr.

134 kuopos vardu nuolankiai kviečiu visus lietuvius į šį vakarą atvykti ir naujausių laikų Lietuvos gyvenimą garsiniuose spalvuotuose paveiksluose pamatyti.

Įžanga nedidelė. Augusiems tik 35 centai, o vaikams 15 centų.

S. Lukoševičius,
Vak. reng. komisijos narys.

LRKSA 4-OS APSKRITIES SUSIRINKIMAS

Bertaininis 4-tos apskrities kuopų atstovų susirinkimas įvyks sekmadienį, rugsėjo 26-tą, Švč. Trejybės parapijos svetainėj, Wilkes-Barre, Pa.

Pradžia 2 val. po pietų.

Dienotvarkėj liepos 4-tos ir rugpiūčio 15-tos išvažiavimų raportai ir pranešimai ir kiti nebaigti ir nauji reikalai.

Visų kuopų, priklausančių apskritin, atstovai, teiksitės dalyvaut šiame išvažiavime.

Pirm. *Pr. Jurevičius,*
Sekr. *J. Češkys*

WISCONSIN APSKRITIES SUSIRINKIMAS

LRKSA Wisconsino apskrities kuopų delegatų metinis suvažiavimas įvyks rugsėjo 26-tą, 1937 m. Šv. Petro lietuvių parapijos salėj, Kenosha, Wis.

Šv. Petro parapijos bažnyčioj suma bus 10-tą valandą. Visi delegatai prašomi išklausyti šv. Mišių. Po pamaldų prasidės suvažiavimas.

Kadangi yra daug reikalų apsvarstymui, tad visos kuopos prašomos prisiųsti delegatų.

St. Jankūnas, rašt.

WAREHOUSE POINT, CONN.

LRKSA 294 Kuopa Rengia Piknyką

Rugsėjo 19-tą įvyks paskutinis šią vasarą LRKSA 294 kuopos piknykas. Bus gera muzika, kuri gros visokius šokius. Jauni ir seni galės šokti kaip kas mokės. Todėl kviečiame visus vietos ir apylinkės lietuvius dalyvauti mūsų piknyke.

Piknykas prasidės 11 valandą ryte, todėl išrinktieji darbininkai prašomi nesivėluoti ir laiku pribūti.

A.E.

WARRIOR RUN

LRKSA 238-tos Kuopos Susirinkimas

Rugsėjo 18-tą dieną įvyks LRKSA 238 kuopos susirinkimas pas p. Rimkuvienę, 555 Orchard St., Warrior Run, Pa. Visi kuopos nariai prašomi dalyvauti.

Kaz. Kosulynas

FRACKVILLE, PA.

Nesmagios Žinutės

Šios kolonijos apielinkėje Madeira Hill Coal Co. kietosios anglies kasyklos bankrutavo ir paleido 1,357 darbininkus ir algų nemokėjo. Taigi ir frackviliečiams visai nesmagu pasidarė, nes čia buvo minėtos kompanijos artima kasykla Lawrence ir dirbo apie 560 darbininkų. Daug lietuvių likosi be darbo. Rugpiūčio 28-tą buvo įsakyta darbininkams kuo greičiau išsinešti savo darbo įrankius. Tuoj sustabdė pompas, viską paliko po žeme ir pradėjo vandenį semti.

Mirė

Rugpiūčio 3 d. po vakarienei Stasys Petrauskas išėjo iš namų ir negrįžo. Rugpiūčio 26-tą vaikai slėny atradė jo apipuvusį kūną. Autoritetai pažino iš drapanų ir bučerio knygutės. Mirties priežastis neaiški, ar pats atėmė sau gyvastį ar kaip kitaip. Kilęs iš Veisiejų parapijos, Kailinų kaimo. Paliko žmoną, 3 sūnus, 1 dukterį.

Teklė Arlauskienė po ilgos ligos mirė rugpiūčio 30 d. savo namuose. Paliko keturis sūnus ir dvi dukteris. Du sūnūs vedę, jauniausias sūnus Juozas tarnauja Amerikos kariuomenėj, duktė ištekėjus. Seniau priklausė prie LRKSA 187 kp., bet užėjus bedarbei turėjo apleist, taipgi priklausė prie Račančiaus moterų dr-jos ir šv. Pranciškaus Tretininkų dr jos. Palaidota su iškilmingomis šv. mišiomis rugsėjo 2 dieną. Iš Lietuvos kilus iš Žiežmarių parapijos.

B.

KANDIDATAS Į LIETUVIUS MILIJONIERIUS

Į Braziliją suvažiavo iš Lietuvos daugiausia pats neturtingiausias elementas — darbo žmonės: turtingesnių žmonių iš lietuvių dar nedaug yra. Tačiau pračjus sunkiausiems krizės laikams, bendra lietuvių emigrantų ekonominė padėtis gerėja ir jie viens po kito po truputį pradeda prasigyventi. Tiesa, lietuvių milijonierių Brazilijoj neturime, gal dar ir negreit turėsime, tačiau vienas kitas kandidatas jau atsiranda.

Vienas iš turtingiausių ir lietuviams žinomų žmonių Brazilijoj laikomas Stasys Dorinas, kuris prasigyveno tiktai savo darbu ir sumanumu. Stasys Dorinas šiuo metu turi vieną autobusų liniją Sao Paulo mieste ir šešis nuosavus autobusus. Taip pat turi gana didelius, naujus dvieju aukštų mūrinius namus mieste ir lengvąjį automobilį. St. Dorino turtas šiuo metu vertinamas jau arti pusės milijono milerciųų. Tai vienas iš rimčiausiųjų kandidatų į lietuvius milijonierius Brazilijoj.

— Maryte, tu jau taip apsiloidai, kad net langų nenuplauji. Juk pro juos nieko nematyti.

— Ponia, norėdama pasidžiūrėti į gatvę, jūs galite langą atsidaryti.

LIETUVIAI STATOSI NUOSAVUS NAMUS

Paskutiniu laiku įvairiuose Sao Paulo priemiesčiuose daug lietuvių perkasi išsimokėjimui žemės sklypus ir juose statosi nuosavus namukus. Daugiausia statomi mažyčiai mūriniai namukai iš 1, 2 ar 3 kambarėlių ir virtuvės. Kadangi mieste butų nuoma labai brangi, tai kad ir susisiekimas nelabai patogus, vis tik lietuviai stengiasi įsigyti nuosavus namukus, kad nereiktų brangiai mokėti už butą.

LIETUVOS OPEROS 1936-37 METŲ SEZONO APŽVALGA

Tiek kitur, tiek ir Lietuvoje, operą reikia laikyti svarbiu kultūriniu veiksmu, ypač, kai ji randa visuomenės tarpe didelio palankumo. Sudarant repertuarą, tenka atsižvelgti ir į visuomenę. Taip pat sudarius repertuarą, tenka kreipti dėmesį į tinkamai menišką ir rūpestingą paruošimą.

Praeitis mums rodo, kad anksčiau vaduotasi priešingais principais. Ištaigingumas ir puošnumas pastatymų buvo statyti pirmon vieton. Kiek kaštuodavo tokie neekonomiški pastatymai, vaizdžiai rodo ankstyvesnių metų išlaidų sąmatos pastatymo pozicija.

Valstybės teatre jau pastatyta per 50 operų, kurios sudaro per 75 procentus visų statomų Europos scenos operų. Bet tų 50 operų, sunaikinus gaisrui jų dekoracijas ir kostiumus, kiekvieną sezoną tenka išrinkti porą vertingiausių ir jas atnaujinti. Šį sezoną Valstybės Teatras turėjo savo repertuare 29 pakaitomis ištisą sezoną statomas operas. Todėl sustatant operos repertuarą, tenka 2-3 operas atnaujinti ir 2-3 naujas pastatyti. Šio sezono operos repertuaras įvykdytas toks, koks buvo iš anksto numatytas: 1) "Eugenijus Onieginas" pastatytas 1936 m. rugsėjo 15 d., 2) "Don Pasquale" spalių 23 d., 3) "Kitežas" gruodžio 22 d., 4) "Radvila Perkūnas" 1937 m. vasario 15 d., 5) "Madame Butterfly" balandžio 10 d.

Per 1935—1936 metų sezoną buvo pastatyta išviso 29 įvairios operos. Daugiausia žiūrovų buvo šiose operose: "Eugenijų Onieginą" aplankė 7,483 žiūrovai, "Radvilą Perkūną"—5,085 žiūrovai, "Kitežą,"—4,987, "Traviatą" —4,749 ir tt. Iš viso buvo pastatyti 127 spektakliai, kurios aplankė 68,198 žiūrovai.

LIETUVIS MILIJONIERIUS VYKS Į LIETUVĄ RINKTIS ŽMONOS

Argentinoje į vieną sutikimą atėjo išdžiūvęs, sausas, bet dar stiprus ir sveikas apie 70 metų vyras, Dučys, kuris yra savininkas milžiniškų žemės plotų. Jo žemės traukiasi 20 km. į vieną pusę ir apie 20 km. į kitą. Dučys yra dar nevedęs, beveik visą amžių praleido ant arklio ir žada atvykti į Lietuvą pasirinkti sau žmonos.

Kiti turtuoliai yra broliai Čekanauskai. Su nepaprastu darbštumu įsitaisė geležinių daiktų dirbtuvę, kurioj dirba apie 40 darbininkų. Per kelerius metus jos vertę pakėlė ligi milijono litų. o Rio de Žaneiro gyvena ir neblogai verčiasi fotografas Vosylius, buv. Steigiamojo Seimo narys. Jis turi įsitaisęs gerą ateljie ir įgijęs kaip fotografas nemažą garsą. Fotografo amatu verčiasi taip pat buv. Kaune "Lotoso" klubo vedėjas.

Generolas Vl. Nagevičius, lankydamasis po Pietų Amerikos lietuvių kolonijas, suėjo porą lietuvių, kurie ten ar tik nebus turtingiausi mūsų išeiviai visoje Pietų Amerikoje.

Vis Dėlto Gali Būti Naudingas...

Jaunos ir gražios merginos tėvas, netekęs kantrybės, vieną dieną pagaliau pro duris išmetė neturtingą savo dukters pretendentą sportininką. Išmesdamas dėl tikrumo jam dar įspyrė. Rytojaus dieną tas pats įsimylėjėlis vėl atėjo.

— Norit, kad dar kartą išmesčiau? — šaukia įširdęs merginos tėvas.

— Dėkui. Aš tik norėjau pasiklausti, ar nesutiktumėte stoti į mūsų futbolo komandą?

ANGLIŠKAI LIETUVIŠKAS ŽODYNELIS

Surinkti visi reikalingiausi žodžiai, kuriuos išmokus lengvai galima angliškai susikalbėti.

Žodynėlis turi arti pustrečio šimto puslapių, pailgo formato, parankus nešiotis kišeniuj ir kiekvienam reikale naudotis.

Kaina 1 Doleris

"GARSAS," P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

PHILADELPHIA, PA.

Šv. Vardo D-jos Išvažiavimas Neįvyko

Sekmadienį, rugpiūčio 22 d. turėjo įvykti išvažiavimas Šv. Vardo jaunuolių dr-jos, į Wildwood, N. J. Bet kai diena buvo lietinga, tai rengimo komisija nutarė laikyti vakarėlį jaunuolių klubo kambariuose.

Tą dieną, 5 val. p. p., prasidėjo skaitlingas susirinkimas, dalyvaujant dvasios vadui kun. V. Martusevičiui. Per susirinkimą buvo priimami nauji nariai be įstojimo mokesčio. Prisirašė apščiai. Jaunuoliai, pasinaudokite, nes ta proga prisirašyti prie Šv. Vardo jaunuolių draugijos be įstojimo mokesčio trauksis tik iki spalių 1-mos d., š. m.

Taipgi per susirinkimą buvo svarstyta apie rengiamą maskaradų balių, kurs įvyks spalių mėn. 31 d., šv. Kazimiero parapijos svetainėje. Gros Jono Bulovo orkestras. Bus duodamos atskiros dovanos už gražiausią, juokingiausią ir originališkiausią pasirengimą. Išrinktos tam vakarui komisijos darbuotis. Vakaro vedėju bus Petras Burokas, pagelbininkai Ed. Laukagalis ir Z. Krivinckas. Tikietų komisija: Juoz. Miklasevičius, Al. Rupšis, Mik. Burokas, Jonas Biginis; dovanų komisija: Ed. Laukagalis, Alf. Rupšis, Ant. Jotautas, Jonas Vitkūnas, Petras Padoris ir Alf. Arminas; skelbimų komisija: pirm. —Al. Rupšis, Verpečinskas, Alf. (Picky) Šapaila, Ed. Arlauskas, Mat. Pupis, Al. Daunoras, Jonas Biginis, St. Areskevičius, J. Miklasevičius, P. Burokas ir Vinc. Daknis.

Po susirinkimo tuojau įvyko nariams vakarėlis su užkandžiais ir draugiškais pasikalbėjimais, vieton neįvykusio išvažiavimo į pajūrį. *F. P.*

Svarbios Trijų Metų Sukaktuvės

Neprošalį lietuviškai visuomenei bus priminus, kad ir mes, philadelphiečiai, šiomis dienomis minėjome svarbaus ir kultūrinio darbo trijų metų sukaktį. Rugsėjo 1 dieną š. m. iš *radio stoties WHAT* buvo speciali lietuviškos muzikos ir dainų programa. Žinoma kaipo *Lithuanian News.*

Radio programa išpildoma kiekvieną trečiadienį, 6:30 vakaro. Vedėja šios radio valandos yra poni Petronelė Antanaitienė ir jos vyras Domas Antanaitis, užlaikantis puikią *Furniture—Rakandų krautuvę, 1427 So. 2nd St., Philadelphia, Pa.*

Stebėtina, kad bėgyje 3 metų p. p. Antanaičių radio valandos yra tikrai lietuviškos, nes tik lietuvių biznierių skelbimai yra priimami. Be skelbimų, muzikalė programa visuomet yra meniškai priruošiama ir išpildoma. Užtad turi pasisekimą ir visų yra labai mėgiama.

Linkėtina, kad pp. Antanaičiai, vietos biznierių remiami, tęstų ir toliau kultūrinį darbą *nb.*

Švento Kazimiero Parapijos Sodaliečių Parengimas

Sekmadienį, spalių 3 d., įvyks Šv. Kazimiero parapijos sodaliečių kortavimas ir šokiai. Kortų lošimas prasidės 3-čią valandą po pietų; šokiai 9-tą val. vakare.

Komisija, kuri rūpestingai darbuojasi, kad parengimas būtų sekmingas, yra iš šių mergaičių: Berta Šinkūnaitė, Ver. Oželiūtė, Agnes Stankiūtė, Stela Kernagiūtė, Fel. Navickaitė, Adelė Agurkiūtė ir Ona Baranauskaitė.

Bus dovanų. Įžanga į kortų lošimą ir šokius 35c. ypatai. Įvyks šv. Kazimiero parapijos svetainėje. Sodalietės maloniai prašo visus atsilankyti į jų parengimą ir drauge praleisti linksmai laiką ir užtikrina, kad nesigailėsite.

F. P.

DAINUOKIM

"Garsas" išleido vadinamus "SONG SHEETS" su daugeliu gražių lietuviškų ir amerikoniškų dainų, kurios yra tinkamos dainuoti bankietuose, krikštynose ir visokiuose susėjimuose. Keturių puslapių 36 dainos. Kaina 5 centai. Imantiems daugiau didelė nuolaida.

Užsisakykit tuojau.

"GARSAS"
73 E. South St., P. O. Box 32,
Wilkes-Barre, Pa.

OMAHA, NEBRASKA

Lietuvis U. S. Golfo Čempijonas

Rugpiūčio 28 buvo labai jautri diena ir judėjimo diena Omahoje. Visi neramiai laukė ir klausėsi radio. Mat, norėjo žinoti, ar Jonas Gudmanas (Goodman) laimės Amerikos golfo čempijonatą. Pagaliau atėjo laikas, kad jis laimėjo. Visi pradėjo šūkauti ir džiaugtis, kad štai Omahietis lietuvis tapo golfo karalius.

Laikraščiai pažymėjo, kad Goodman lietuvis ir kad lietuviškas kraujas nemoka pasiduoti priešui.

Pagerbimai

Dabar jau eina kalba apie Jono pagerbimą. Chamber of Commerce rengia labai didelį priėmimą ateityje, paradą, o paskui pietus. Kiekvienas golfo klubas Omahoje rengia bankietą.

Mes lietuviai taip pat nepasiliksime su pagerbimu. Jis yra mums artimiausias ir brangiausias. Mes parengsime didelį bankietą spalių 3 dieną, o paskui tai progai pritaikytą programą. Taip pat Jonui bus piniginė bursa įteikta.

Stoja į Vienuolyną

Elena Jačinskaitė ruošiasi stoti į Gailestingumo Seserų vienuolyną. Choro mergaitės parengė jai išleistuvių puotą. Visos mergaitės buvo išleistuvių puotoj ir linkėjo Elenai pasisekimo Dievo tarnystėje.

Mokyklos Nebus Ilgai

Iš priežasties ligos šiais metais Omahos mokyklos atsidarys vėliau. Labai daug vaikų serga paralyžiaus liga ir dėl to sveikatos taryba nutarė pradėti mokyklą vėliau rudenį. *Vietinis*

DANBURY, CONN.

Vietos Lietuviai Vieningai Darbuojasi

LRKSA 304 kuopos nariai labai vieningai dirba. Kuopos raštininkas p. Pranas Žiurinskas ne tik uoliai savo kuopai dirba, bet ir visa jo šeima priklauso Susivienyme. P. Žiurinskas yra malonaus būdo, susipratęs katalikas, dėlto visi vietos lietuviai jį myli.

P. Žiurinskas pačiam vidurmiesty turi užeigą—tavern prie 20 Elm gatvės. Sakoma, kad jam biznis gerai sekasi. Mat, danburiečiai atsilygina p. Žiurinskui už jo veiklumą visuomeniniuose darbuose. Juk nebereikalo lietuviai turi patarlę, "Ranka ranką plauja, kad abi būt baltos."

Patartina ir kitų kolonijų lietuviams, kuomet būsite Danbury, užeiti į p. Žiurinsko užeigą. Jis visus maloniai priims ir pavaišins.

Pastaruoju laiku darbai čia sumažėjo. Mat, į rudenį skrybėlių dirbtuvėse darbai sumažėja.

Teko nugirsti, kad vietos "laisvieji" glaudžiasi prie katalikų. Seko jiems nusibodę stebėti katalikų gražią darbuotę ir veikimą. Gerai darote, juk geriau eiti į priekį, negu stovėti užpakaly...

Valio, danburiečiai!

A. P. Krikščiūnas

COALDALE, PA.

Svečiavosi

Pereitą savaitę poni Hodelienė iš Kearny, N. J., važinėjo po Pennsylvaniją. Darbo Dienos šventes praleido pas J. Hodelį, Limerick, Pa. Taip pat svečiavosi pas gimines Coaldale, Pa, būtent, pas Bugarevičius, kur praleido smagiai laiką. *Joan*

HARTFORD CONN.

Didž. Gerb. Kleb. Kunigo Amboto Sukaktuvės

Rugsėjo 19-tą, kartu su mūsų gerb. klebonu kun. J. Ambotu, minėsime 25-kių metų klebonavimo sukaktį Švč. Trejybės liet. parapijoj. Iškilmingas šv. Mišias atnašaus pats solenizantas. Jubiliejui pritaikintą pamokslą pasakys lasaletas kun. dr. Ant. Bružas, Nashua, N. H. liet. parapijos klebonas. Jis pasakys ir mūsų jaunimui pritaikintą pamokslą jiems skiriamų mišių metų (10-tą valandą).

Bažnytinių iškilmių metu giedos Ona Katkauskaitė.

4-tą valandą po pietų Bushnell Memorial salėj klebono pagerbimui bus koncertas. Programoj dalyvauja vietos bažnytinis choras ir operų artistės Ona Katkauskaitė ir Marijona Rakauskaitė. Kalbės miesto majoras Spellacy, kun. Ambotas ir kiti.

Pelnas eina parapijos reikalams.

Sekmadienį, spalių 24, 5 val. vakare visos parapijos draugijos klebonui kun. Ambotui pagerbti rengia bankietą. Tikietus prašome nusipirkti išanksto. Salė nėra užtektinai didelė ir vargu visi norintieji dalyvauti galės sutilpti. Tad tie, kurie norite dalyvauti, apsirūpinkite tikietais išanksto.

Kaip bažnytinėse iškilmėse, taip ir parengimuose raginame vietos ir apylinkės lietuvius skaitlingai dalyvauti. Tinkamai pagerbkime užsitarnavusį mūsų veteraną.

Sveikiname gerb. kleboną kun. J. Ambotą ir linkime jam dar sulaukti auksinio klebonavimo jubiliejaus!

Konstitucijos Dienos Paminėjimas

Rugsėjo 17-tą Valstybės Vyriausiojo Teismo rūmuose bus iškilmingas JAV konstitucijos paminėjimas. Dalyvaus gubernatorius Cross, J. E. vysk. McAuliffe, valdininkai, rabinai, ministeriai ir kiti. Dainuos mūs lietuvaitė operos artistė Ona Katkauskaitė. Ji giedos Amerikos himnus.

Iš Vyčių Veikimo

Pereito sekmadienio vakarą savuose kambariuose įvyko Vyčių kuopos narių susirinkimas. Dalyvavo daug gražaus jaunimo. Daug svarbių nutarimų padaryta. Visų ūpas kuo puikiausias.

Po susirinkimo buvo suruošta Leonui Mašiotui surprise party. Jis darbavosi su vyčiais kaip jų pirmininkas, patarėjas ir įvairių komisijų narys. Jis vyksta į Georgia Tech universitetą studijoms. Buvo prakalbėlių, užkandžių ir šokiai. Linksmai visi atsisveikino ir ėjo namo.

Linkime pavyzdingam vyčiui L. Mašiotui energijos, sveikatos ir pasisekimo!

Legijonierių Moterų Auxiliary Darbuotė

Pereitą šeštadienio vakarą Sabonio darže, Ridge Rd., Wethersfield, vietos legionierių Sabonio posto moterų auxiliary turėjo Peach Short Cake Festival. Nors ir lijo, bet žmonių atsilankė nemažai. Reikia pasveikinti moteris, nes jos smarkiai veikia ir nepasiduoda vyrams legijonieriams. Sabonų sūnus žuvo karo lauke ir jo vardu vietos legijonierių postas pasivadino.

Conn. Lietuvių Katalikų Jaunimo Olimpiada

Pereitą sekmadienį Lake Compounce, Bristol, Conn. įvyko šešta metinė CLC arba Conn. liet. kat. jaunimo olimpiada—sporto šventė. Atsilankė tūkstančiai lietuvių iš visų Connecticut valstybės miestų. Hartfordiečiai laimėjo pirmą vietą ir jiems teko didžioji taurė. Jie per visus tris pastaruosius metus užima pirmenybę.

Dalyvavo Waterbury'o šv. Juozapo parapijos milžiniškas švilpukų benas. Antrąjį dieną jie dalyvavo American Legion milžiniškam parade New Yorke, o sekantį sekmadienį dalyvaus Providence, R. I. Constitution Day minėjime.

Publikos tarpe matėsi šie kunigai: Valantiejus, Karkauskas, Kazlauskas, Drazdys (iš Lietuvos) Gradeckas, Karlonas, Ražaitis, Švedas, MIC, ir Kripas; taipgi daug profesijonalų, biznierių ir ūkininkų.

Šventę visais atžvilgiais galima skaityti pilnai pavykusia.

CLC yra pavyzdinga jaunimo organizacija ir daug žada ateity. Nors tai dar jaunutė organizacija, bet rimtai žygiuoja pirmyn.

Sveikiname CLC ir reiškiame padėką visiems, kurie atsilankė!

Pavyzdinga Jaunavedžių Porelė

Šiomis dienomis susituokė Ona Pugžliūtė su Juozu Balčiūnu. Abu yra geri atletai (basketballininkai) ir pavyzdingi jaunimo organizacijų nariai. Linkime jiems visokeriopos laimės!

Minėsime Spalių 9-tąją

Vilniui Vaduoti Sąjungos skyrius ruošiasi tinkamai paminėti Vilniaus užgrobimo dieną—spalių 9-tąją. Vaidins dramą "Spalių 9-ji." Bus svečių kalbėtojų.

Vietos VVS skyrius yra vienas iš veikliausių. V. Uždavinys sakė kad mūsų skyrius yra vienas iš smarkiausių VVS skyrių visame pasauly! *Rap.*

SHENANDOAH, PA

Laidotuvės

Jonas Kačergis mirė rugpiūčio 30, palaidotas rugsėjo 3-čią su bažnytinėmis apeigomis. Aukštas Mišias laikė klebonas kun. J. Karalius ir pasakė pamokslą, o prie šoninių altorių laikė kun. Alauskas ir kun. D. Mikšis, kuris dabar lankosi pas mūsų kleboną.

Velionis Jonas Kačergis buvo pavyzdingas katalikas ir tautietis, jis išaugino savo šeimyną taipgi katalikiškai.

Velionis paliko dideliame nuliūdime savo žmoną Oną ir 3 sūnus—Juozą, Joną ir jūreivį Klemensą, taipgi dvi dukteris, keliolika anūkų ir vieną seserį Lietuvoje.

Velionis kilęs iš Lietuvos Mariampolės apskrities ir valsčiaus, Kumelionių kaimo.

* * *

Rugsėjo 1-mą mirė Kristė Lisauskienė, o palaidota rugsėjo 6-tą. Velionė paliko dideliame nuliūdime sūnų Alfonsą ir dukterį Oną, abu yra vedę. Duktė gyveno sykiu su savo motina, o sūnus yra mokytoju Kentucky valstijoje, St. Mary's Seminary.

Velionė priklausė prie LRKSA, Šv. Pranciškaus, Amžino Ražančiaus ir Saldžiausios Širdies Jėzaus draugijų.

Kaip gera katalikė, vedė dievobaimingą gyvenimą, todėl ir likosi palaidota su visomis bažnytinėmis apeigomis. Aukštas Mišias laikė kun. A. Degutis, o prie šoninių altorių kun. D. Mikšys ir mūsų klebonas kun. J. Karalius. Palaidota Šv. Panos Marijos kapuose. Velionė kilus iš Lietuvos, Rudaminos parapijos ir valsčiaus, Seinų apskrities.

* * *

Jurgis Valaitis mirė rugsėjo 4, palaidotas rugsėjo 7-tą šv. Jurgio parapijos kaupose. Velionis paliko nuliūdime savo dukterį ir sūnų.

Velionis kitados buvo Shenandoah policistu.

Kilęs iš Griškabūdžio, Mariampolės apskrities. *Vietinis*

COLUMBUS, OHIO

Mūsų Kolonijoj Viešėjo Daug Svečių

Šią vasarą mūsų kolonijoj lankėsi daug įžymių svečių, k. t.: graboriaus Akelio sūnus iš Newark, N. J. čia praleido porą dienų; LRKSA nariai daytoniečiai Vaitkus su šeima ir uošviais Aleksynais; p-lė Kerbedžiūtė iš Newark, N. J. viešėjo pas Grigaliūnus.

* * *

Klemensas Pocius, LRKSA narys, kuris užlaiko valgyklą 150 Washington Ave., suruošė piknyką. Dalyvavo apie pora šimtų rinktinės publikos. Malonių šeimininkų vaišinami svečiai ir viešnios gražiai praleido dieną. *Vietinis*

BALTIMORE, MD

Tragedija

Rugsėjo 4-tą čia įvyko skaudi tragedija—nuo kulkos mirė Katrė E. Dumšienė, 30 metų amžiaus.

Policija tardo jos vyrą Antaną Dumšą, 29 metų amžiaus, kuris teisinasi esąs nekaltas. Dumšai susituokė keli mėnesiai atgal. Vyras prisipažįsta, kad tą dieną turėjęs ginčą dėl pinigų, bet žmona esą pati nusišovė, gi koroneris dr. F. L. C. Helm yra nuomonės, kad Dumšienė yra nušauta. Kalbama, kad Dumša jau buvo vedęs ketvirtą žmoną, bet ar kitos trys yra gyvos, ar mirę, to negaliu tikrai pasakyt.

Tuokiasi

Rugsėjo 5-tą šv. Alfonso bažnyčioj susituokė Aldona Braziūtė su Urbanavičium, Valatkiūtė su Bendoravičium, Pakalniškiūtė su Malinausku ir Radzevičiūtė su Meteliu.

Pas mus yra įprotis jaunavedžius, išeinančius iš bažnyčios, sutikt su kruopom. Zakristijonas Ivoška turėjo daug darbo tas kruopas nušluoti. Tur būt, tas įprotis perėjo iš žydų ar iš liuteronų. *V. F. Š.*

Į Marianapolio kolegiją, Thomson, Conn. išvažiavo studijuoti gamtos mokslų (jau 4-tas metas) Leonardas Būdelis.

Kun. dr. L. Mendelis pranešė, kad šv. Alfonso parapijos mokykla pagerinta, pagražinta, kas kainavo $3,000, bet už vaikučių mokslą ir knygas nereikės mokėti. Tad Baltimorės lietuviams gera proga pasinaudoti savąja mokykla, nes visgi geriau, jei vaikas išmoks dvi kalbas būdamas dar pradinėj mokykloj. *Baltimorietis*

BRIDGEPORT, CONN.

Keturiasdešimt Valandų Atlaidai

Sekmadienį, rugsėjo 19-tą šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčioj, kur klebonauja kun. Kazlauskas ir vikarauja kun. Ražaitis, prasidės 40 valandų atlaidai. Bus svečių kunigų. Pamokslus sakys garsusis jėzuitas kun. Mešlis. Kleb. kun. Kazlauskas nuoširdžiai kviečia vietos ir apylinkės lietuvius skaitlingai lankytis į atlaidus ir pasinaudoti gausiomis Dievo malonėmis. *Rap.*

AVIACIJOS DIENA JONIŠKYJE

Rugpiūčio mėn. 22 d. Šiaulių apskr., Joniškyje, įvyko didelė civilinės aviacijos diena. Joje dalyvavo Lietuvos aero klubo lakūnai ir sklandytojai. Į aviacijos dieną buvo suplaukę keliolika tūkstančių žmonių. Artimiausiu laiku civilinės aviacijos dienos įvyks Viekšniuose, Pasvalyje ir Telšiuose.

LRKSA. NARIŲ DĖMESIUI

L. R. K. S. A. ŽENKLELIAI IR ŽIEDAI

Jei nori, kad mūsų brangi organizacija augtų nariais ir juose bujotų fraternalizmo dvasia, tai geriausias būdas to atsiekt nešiojant šios organizacijos ženklelius arba žiedus. Jei kuris narys-ė dar neturi minėtų ženklelių, tai privalėtų įsigyti. Kainos yra sekamos:

LRKSA moteriškos sagutės $1.50
LRKSA moteriškos spilkos 1.00
LRKSA vyriškos spilkos.. 1.50
LRKSA vyriškos spilkos.. 1.00
LRKSA žiedai 10 karatų.. 7.50

Reikalaudami ženklelių ir žiedų Kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ
73 E. South St., P. O. Box 32,
Wilkes-Barre, Pa.

PADĖKA

Rugpiūčio 29-tą Juozapo Marijos Vilos gražiame sode antru kartu, šią vasarą, prasklido aidai prietelių — linksmų kalbų, džiaugsmingų juokavimų ir tautiškų dainų.

Mums buvo daug džiaugsmo ir malonumo priimti atsilankiusią dvasiškiją: J. E. vyskupą M. Reinį, kun. J. Čepukaitį, kun. I. Valančiūną, kun. I. Zimblį, kun. D. Mikšį, kun. A. Drazdį, kun. V. Martusevičių ir kapelioną kun. M. J. Brundzą.

Reiškiame nuoširdų padėkos žodį mūsų geradariams už atsilankymą į mūsų piknyką ir už parėmimą Vilos reikalų, o labiausia esame dėkingos gerb. kun. J. Čepukaičiui, kun. I. Valančiūnui, kun. I. Zimbliui ir kun. V. Martusevičiui už ypatingą pasidarbavimą. Irgi didelė dėka toliau gyvenantiems klebonams, kurie pasižymėjo nepaprastu duosnumu ir parėmimu šio piknyko. Jūsų nenuilstanti paraginimai pagelbėjo išpardavinėti dovanų knygutes. Mūsų gerbiamieji prieteliai mums daug gero padarėte ir dėlto antrasis piknykas taip pasisekė. Visa širdžia įvertinam jūsų lietuvišką paramą ir palankumą. Teatlygina Viešpats Jums gausiai, maldomis stengsimės trūkumus papildyti.

Esame didžiai dėkingos pardavinėtojams ir pardavinėtojoms ir pirkusiems bilietukus, ypatingai širdingai dėkojame gerb. kun. C. Klevinskui, visai gerb. dvasiškijai ir visuomenei pasidarbavusiai, išplatinimui knygelių per Lietuvių Dieną, rugpiūčio 15 d., Lakeside, Pa.

Dovanas laimėjo—Sesuo M. Klarisa, 310 Titan St., Philadelphia, Pa. (No. 76495). Ponas Jablonskis, seselės tėvelis, savo dukrelės vardu mėgino laimę ir pasisekę!.. Jis tapo laimėtoju! Džiaugiamės su p. Jablonskiu, sveikiname ir linkime, kad linksmai ir laimingai naudotūsi laimėta dovana.

Dėkojame darbininkams, kurie per šį piknyką savo palankumu ir rūpesčiu dirbo mūsų naudai. Nors buvote išvargę vistiek nepaisėte savęs, dirbote—vaišinote vilos svečius. Jei ne jūsų pastanga, jei ne jūsų pasišventimas darbui—nebūtų šis piknykas taip gerai pavykęs.

Branginam ir įvertinam "Draugo," "Garso," "Darbininko" ir "Amerikos" dažnus ir gražius pagarsinimus. Tariame nuoširdžiausią ačiū jums.

Pasiliksime dėkingos visiems, kurie darbu, aukomis arba atsilankymu prisidėjo prie pirmo ir antro vilos piknykų. Melsime gausaus atlyginimo jums visiems ir pavedame jus ir jūsų reikalus Saldžiausiai Jėzaus Širdžiai, kad Ji jums apščiai atlygintų. Dar kartą tariame nuoširdžiausią ačiū visiems.

Šv. Kazimiero Seserys (Viloje)

"GARSO" KATALOGAS

MALDAKNYGĖS

DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ—minkštos odos apdarais	1.75
DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ—baltais apdarais	1.75
ANIOLAS SARGAS—juodos odos apdarais	1.50
DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ—juodais apdarais	1.25
ANIOLAS SARGAS—juodais apdarais	1.25
MALDŲ VAINIKELIS	.70
MALDŲ RINKINĖLIS—prastais apdarais	.40
NOVENA PRIE ŠV. TERESĖS, MAŽOSIOS GĖLELĖS	.05
NOVENA PRIE ŠV. PRANCIŠKAUS ASIŽIEČIO	.10

LRKSA NARIŲ ŽENKLELIAI

MOTERIŠKI, paauksuoti	$1.00
VYRIŠKI, auksiniai	1.50
VYRIŠKI, paauksuoti	1.00
MOTERIMS SAGUTĖS	1.50
ŽIEDAI, 10 kt.	7.50

DRAMOS IR KOMEDIJOS

TEODOLINDA, 1 veiksmo komedija	.25
ERŠKĖČIŲ TAKU—Mačiulio	.75
RYTŲ SVEČIAS, drama 4-rių aktų	.50
VYŠNIŲ SODAS—A. Čekovo 5-kių veiksmų komedija	.40
LAISVĖS KOVOTOJAI—K. Gaigalo	.25
DANGUS BRANGUS—2-jų aktų komedija	.20
DOLPELIS MINISTERIJOJ TARNAUJA—Monologas	.10
ĖMĖS IR KALBĖK	.20
GEGUŽĖS ŠVENTĖ, 1 veiksmo drama	.40
MONOLOGAI: Teatras ir Dekoracijos ir Mazgelis Nepadėjo	.15
MONOLOGAI: Blaivininkų Pirmininkas, Ant Vienų Pečių, Šimas Oratorius	.15

ĮVAIRIOS KNYGOS

TRUMPAS INTRONIZACIJOS PAAIŠKINIMAS. Parašė kun. S. Draugelis	.10
KATALIKŲ BAŽNYČIOS ISTORIJA, 287 pusl. Kun. A. Wapplerio	.50
MŪSŲ DIRVA—skaitymo knyga. Sutaisė M. Vasiliauskas ir J. Matulevičis	.15
TĖVYNĖS SARGAS—Spaudos draudimo laikais ėjęs Tilžėje het. katalikų laikraštis (Nr. 9—10, 1903 m.)	.10
REGĖJIMAS, pasaka—Boleslavo Prūso ir ANT OLIMPO, legenda—H. Sinkevičiaus	.05
PASAKOJIMAS ANTANO TRETININKO—Vyskupo M. Valančiaus raštai. Naujas išleidimas	.10
40 ATVIRUKŲ: Lietuvos valstybės miestų ir pylių ženklai ir gerbai.	.45
BAŽNYČIOS ISTORIJA	.75
TIESOS AIDAI (Paskirstomoji Valstybė—Kun. P. Saurusaičio	.15
ŠVČ. JĖZAUS VARDO DR-JOS ĮSTATAI—Kun. P. Saurusaičio	.45
PIRMASIS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ KONGRESAS	.05
PROZAIŠKI RAŠTAI, 120 pusl. Kun. A. Burbos, II tomas	.25
OŽKABALIŲ DAINOS. Surinko Dr. J. Basanavičius. II dalis.	.50
KRIAUČIUS MOTIEJUS—dialogas	.25
SCENOS ĮVAIRUMAI—kelios komedijos	.40
ATSARGIAI SU UGNIMI	.10
APIE APDRAUDĄ	.05
EUROPOS ISTORIJA	.50
KRAŽIŲ SKERDYNĖ	.05
KRUVINA REVOLIUCIJA AR RAMUS KULTŪROS DARBAS?	.05
KŪDIKIŲ AUKLĖTOJA (Kun. P. Saurusaičio)	.10
LIETUVIAI KATALIKAI IR KITOS SROVĖS	.10
LIETUVIŲ DEMONSTRACIJA	.20
LOGIKOS EVOLIUCIJA	.05
LAISVĖN BĖŽENGIANT	.75
NAUJOJI VALDŽIA	.05
PRAMONINĖS DEMOKRATIJOS PAGRINDAI	.50
PAŽINKIME SOCIALIZMĄ	.10
RŪTELIŲ DARŽELIS. Pamokinimas kaip žolynai auginti	.20
RAMBYNO TĖVYNĖJE	.35
RAKTAS SVEIKATON IR LAIMEN	.25
SOCIALIZMAS IR KRIKŠČIONYBĖ	.15
VIENYBĖJE GALYBĖ	.15
ANYKŠČIŲ ŠILELIS, eilės	.10
PAVASARIO BALSAI—Maironio	1.00
TĖVYNĖS KELIAIS (Liūdo Giros eilės)	.40
LIETUVIŲ-LENKŲ UNIJA	.35
IŽDŲ SALA, 213 pusl. R. L. Stevenson	.35
BROLIAI, PIRMYN TIESOS KELIU	.05

MUZIKA

GAILESCIO GIESME (J. Tallat-Kelpšos)	.10
LIETUVOS HIMNAS	.05
ADVENTO IR KALĖDŲ GIESMĖS (J. Žilevičiaus)	.25
LIETUVOS HIMNAS (Al. Kačanausko)	.20
GRAŽI GAMTA (M. Petrausko)	.50
MOTERŲ SĄJUNGOS HIMNAS, duetas (A. Aleksio)	.50

VAIKŲ IR JAUNIMO LITERATORA

KATEKIZMAS—Kun. Kulikausko	.35
VAIKŲ ŽVAIGŽDUTĖ. Dalis I	.30
VAIKŲ ŽVAIGŽDUTĖ. Dalis II	.40
TRUMPAS INTRONIZACIJOS PAAIŠKINIMAS	.15

PASTABA: LRKSA nariai, kurie priklauso žemynonis, kurių kiti nariai gauna organą, gali pasirinkti sau knygą iš šio katalogo susidedančio kainomis. Knygos, skelbiamos atskirai, galima gauti tik už pinigus (cash), dėl to, tokių knygų vietos organo nerekalauktite.

"GARSO" ADMINISTRACIJA
73 E. South St., P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

KATEKIZMAS

ANGLŲ IR LIETUVIŲ KALBOSE

Parašė Kun. M. J. Duffy, vertė Kun. J. K. Miliauskas

KETVIRTOJI LAIDA

Kadangi mūsų išeivijos vaikų dalis gimtinės kalbos nemoka, tad mokytojams bei mokytojoms priseina tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalbose. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglų kalba, kitas—lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvučiai.

Kaina: 20c. už vieną; 15c. perkant 5 ar daugiau.

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ
P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

ŪKININKAS K. ČIVYLIS LUMZDELIŲ KARALIUS

Žinomas Lietuvos tautosakos rinkėjas Balys Buračas, rinkdamas tautosaką Ukmergės apskrityje, surado daug vertingų senienų.

Viename Pabaisko valsčiaus kaime B. Buračas sutiko senovės muzikantus. Jie grojo įvairiais senais instrumentais. Iš šių kaimo muzikantų Buračas sužinojo, kad Pabaisko valsčiuje gyvena vienas ūkininkas, kuris muzikos instrumentais aprūpina ne tik Ukmergę, bet ir kitų apskričių muzikontus. Netrukus Buračas nuvyko į Skominių kaimą, kur, pasak žmonių, gyvena lumzdelių karalius. Ir tikrai, tame kaime rado ūkininką, *Kazį Čivylį*, kuris pasirodė tikrai esąs dideliu muzikos instrumentų dirbėju. Ūkininkas Čivylis turi apie 8 ha menkos žemės, iš kurios sunkiai pragyvena. Todėl jau nuo jaunystės dienų ėmėsi dirbti septynbalsius ir devynbalsius lumzdelius. Ši senovės lietuvių muzika prieš 100—200 metų mūsų protėvių itin buvo mėgiama. Pereitojo amžiaus pabaigoje lumzdelių muzika Lietuvoj beveik išnyko. Tiesa, išsiliko tik Kupiškio ir Ukmergės apylinkėse. Ūkininkas Čivylis pats nuo mažų dienų puikiai išmokęs groti lumzdeliais, šios muzikos išmokė nemaža žmonių, ypač kaimo jaunimo. Tik Ukmergės apskrityje jis išmokė kelis šimtus jaunuolių, kurie dabar puikiai pučia lumzdeliais. Čivylis pasakoja, kad jis lumzdelius daugiausia dirba iš šaltekšnio. Mat, šis medis geriausia pasiduodąs muzikos instrumentui padirbti. Kasmet Čivylis padirba apie 2000—3000 lumzdelių. Per visą savo gyvenimą sakosi jau yra padirbęs apie 50,000 lumzdelių.

Lumzdelių karalius aprūpinęs savo muzikos instrumentais artimuosius valsčius, ryžosi atvykti į Kauną. Prieš kelias dienas Čivylis atvyko į Kauną su keliais šimtais septynbalsių ir devynbalsių lumzdelių. Kaune jis turėjo tikrai nepaprastą pasisekimą. Vienoje Kauno rinkoje Čivylis pardavinėjo lumzdelius ir vietoje mokė jaunuolius, kaip jais groti. Palygint per trumpą laiką Čivylis pardavė kelis šimtus lumzdelių. Juo susidomėjo net Tautosakos Archyvas, šauliai ir skautai. Lumzdelininkų karalius pakviestas į Tautosakos Archyvą ir į fonografo plokštelę įgrojo daug retų kaimo melodijų.

Dabar Kazys Čivylis jau dažniau atvyksta į Kauną ir čia pardavinėja vamzdelius.

GIEDRAIČIAI

Atlaidai

Giedraičiuose rugpiūčio 24 buvo Šv. Baltramiejaus atlaidai. Diena pasitaikė labai graži, taigi ir žmonių privažiavo daugybė. Kunigų su dvasine pagelba atvyko net 19 ir keturi klierikai.

Aušrinę laikė kun. J. Kamarauskas, Šešuolėlių klebonas; Votivą—kun. J. Kazlauskas, Stirnų klebonas; iškilmingą Sumą su asista laikė kun. J. Dzekunskas, Labanoro klebonas; diakonu buvo kun. K. Miknevičius, Videniškių klebonas, subd. kun. J. Kamarauskas, ceremonijorium klierikas A. Ažubalis. Gražų įspūdingą pamokslą pasakė misijonierius Tėvas J. Žvirblis, domininkonas, amerikietis, šį pavasarį grįžęs iš Amerikos. Jis dabar įvairiose parapijose Lietuvoje veda misijas ir rekolekcijas. Dauguma žmonių verkė iš džiaugsmo pamatę pirmą sykį misijonierių domininkoną baltuose rūbuose.

Vyskupo Širdis

Giedraičiai, kaip praeityje, taip ir dabar buvo ir yra garsūs, nes Giedraičiai Vilnijos krašte buvo tikras lietuvybės centras, juose gyveno kunigaikščiai Giedraičiai ir tikri Lietuvos patrijotai dvarininkai Graužiniai, kurių vienas ainis dabar yra atstovu prie Vatikano, kits Lietuvos seime. A. a. kunigaikščio vyskupo Giedraičio širdis yra palaidota Giedraičių bažnyčios presbyterijos sienoje iš dešinės pusės prie didžiojo altoriaus, kuri ten ilsisi jau 103 metai, nes palaidota 1834 m. liepos mėn. 21 dieną. Tėvas Žvirblis pamoksle paminėjo a. a. vyskupą Giedraitį ir pasakė, kad jis labiausia mylėjo Dievą, tai jam savo sielą paaukojo, o Giedraičių bažnyčių irgi nemažiau mylėjo, kuriai savo širdį atidavė.

Dabartimi Giedraičiai garsūs tuo, kad 1920 m. čia lietuviai smarkiai supliekė lenkus, kad jie daugiau nebesikėsintų pulti Lietuvos. *Eks-Amerikietis*

Šeimininkės! Jeigu Jūs Norite Gaminti Gerus Valgius, Gėrimus ir Gerai Šeimininkauti, Įsigykite Knygą

VALGIŲ GAMINIMAS IR NAMŲ PRIŽIŪRĖJIMAS

Šioj knygoj yra nurodymai, kaip pagaminti visokias sriubas, mėsas, daržovės, kiaušiniena, pyragus ir pyragaičius, pajus ir pudingus, žuvis, duonas, konservus, prezervus, paukštienas, prieskonius; kaip pagaminti vyną ir midų; ir kiti naudingi paaiškinimai.

Kaina Vienas Doleris

Kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ
P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

DVEJI PAŠALPOS METAI

Darbų Progreso Administracija (Works Progress Administration), kuri paėmė milijonus nedirbančių vyrų ir moterų nuo tiesioginės pašalpos sąrašų ir pavojingos bedarbės, pristatė juos prie naudingų viešų darbų, jau veikia truputį virš dviejų metų. Per tą laiką ji įvykdė milžinišką sociališką permainą netik gyvenime tų, kuriems tiesioginiai pagelbėjo, bet visoje Amerikoje, ir mūsų visų gyvenime, kurie tik gyvena namuose, kurie vartoja kelius ir kurių vaikai lanko mokyklas.

Vasario mėn., 1936 m., Darbų Programa (Works Program) turėjo išmokėtų algų sąraše 3,035,852 darbininkus; tie draug su jų žmonomis, vaikais ir giminėmis sudaro apie dvyliką milijonų vargšų žmonių. Kuomet reikia samdyti milijonus žmonių, tai jų darbo gabumai ir darbo patyrimai įnima šimtus užsiėmimų. Pageidaujama pristatyti kiekvieną prie tokio darbo, kurį jis geriausia atlieka, taip kad kuomet laikai bus geresni, ir vėl atsiras darbų, jo patyrimas nebus pablogintas.

Šie WPA darbininkai atliko beveik visus naudingus žmoniškus darbus. Jie statė, padidino ir sumodernizavo milžinišką skaitlių viešų statybų, kurios reikalavo pataisų arba budavojimo. Jie pastatė kelių, kuriais galėtum apsupti pasaulį net penkis kartus. Jie nusausino net pusę milijono akrų malarija užkrėstų klampynų; į vandenis įdėjo 23 milijonus žuvų, o į girias 28,000 medžiojamų gyvulių, paukščių ir naminių paukščių; įtaisė arba perdirbo 2,300 mylių upių vagų, 375 mylias pylimų (levees) ir 630 mylių upių krantų.

WPA gydytojai, slaugės ir dantistai net dešimt milijonų kartų aplankė, egzaminavo ir gydė žmones, kurie negalėjo už tokį patarnavimą užmokėti. Gabūs darbininkai įčiepijo tūkstančius vaikų prieš užkrečiamas ligas, dirbo dėl nukreipimo kūdikiško paralyžiaus ir trachomos, teikė pagelbos akliems ir paliegėliams.

Moterys prie WPA produkavo 60 milijonų atskirų drabužių ir lovoms reikalingų apdangalų tiems, kurie jų reikalavo arba viešoms įstaigoms ir pagamino ir davė 80 milijonų karštų valgių mokyklose alkaniems vaikams.

Išmokino 700,000 žmonių skaityti ir rašyti; ir daugiau kaip 60 milijonai vyrų, moterų ir vaikų, kurių dauguma niekad savo gyvenime nematė muzikantų, sėdėjo parkuose ir koncertų svetainėse beklausydami geros muzikos. WPA artistai nupiešė daugiau kaip tūkstantį sieninių paveikslų mokykloms, paštams ir miestų statyboms. WPA rašytojai ir laikraštininkai surinko medžiagos ir parašė vadovėlius (guide books) apie Ameriką.

Kurie "motoruoja," daugiau kaip šimtas tūkstančių mylių kelių jau pagerinta; kurie oru keliauja, tai 252 oro stotys pastatytos arba sumodernizuotos; sergantiems tūkstančiai ligoninių pastatyta arba pertaisyta; vaikams tūkstančiai naujų atletiškų laukų, parkų ir maudyklių įvesta ir mums visiems įtaisyta didelis skaitlius srutų duobių ir kitų labai reikalingų sveikatai įvedimų.

Šiandien yra 1,650,000 WPA darbininkų ir vidutinė WPA darbininko alga yra $660. Nuo pradžios programos iki balandžio 30 d., 1937 m., tie, kurie WPA samdomi, pašventė net 5 bilijonus valandų darbui ir uždirbo daugiau kaip 2 bilijonus dolerių.

WPAIS

PRANCŪZAI IEŠKO AUKSO

Pasakojama, kad Napaleono laikais prancūzų armijos likučiai traukdamiesi per Lietuvą kažkur Viekšnių apylinkėj užkasė savo armijos iždą. Pagal Prancūzijoje esamus dokumentus iždas užkastas Ventos ir Virvytės upių santakoje po trimis pušimis.

Prancūzijos lobių ieškojimo mėgėjai dėl palikto Lietuvoje aukso jokiu būdu negali nurimti ir jau trečią kartą jo ieško. Pirmą kartą Prancūzijos lobių ieškotojai į Lietuvą buvo jau atvykę 1926 metais. Jie apie Viekšnių apylinkę knaisiojosi apie mėnesį laiko, bet, rodos, teigiamų rezultatų negavo.

Antrą kartą į Viekšnius aukso ieškotojai buvo atvykę 1932 metais, o dabar jau atvyko trečią kartą. Prie Ventos ir Virvytės upių dabar prancūzai atlieka kažkokius matavimus ir greit pradės kasinėjimus. Esą, praeitus du kartu prancūzai nebuvo atvežę tiklių braižinių, o dabar tuos braižinius suradę ir dar kartą sugalvojo išbandyti laimę. Tik kažin ar jiems ir šį kartą pavyks, nes vietos žmonės pasakoja, kad minimos upės yra pakeitusios savo vagą. *TSB*

Vilniuje 15 metų dirbo prie geležinkelio vietos gyventojas lietuvis Kudaba. Jo vaikai lanko lietuvių gimnaziją. Už tai geležinkelių direkcija da[illegible] geležinkelietį Kudabą atleid[illegible] iš tarnybos.

RUOŠIA NEDEGAMOS STATYBOS PLANĄ

Lietuvos Žemės Ūkio Rūmai ir Vidaus Reikalų ministerija pavasarį buvo pasiuntę savo atstovus—inžinierius į Latviją ir Estiją pastudijuoti ugniaatsparios medžiagos statybos ir tos medžiagos gamybos klausimo. Dabar Žemės Ūkio Rūmų statybos skyrius ruošia platų nedegamosios medžiagos trobų statybos planą.

Netolimoje ateityje, kaip tenka patirti, Finansų Ministerijoje būsiąs sukviestas platus tarpžinybinis pasitarimas plytų pramonės ir mūrinės statybos reikalu.

MIRĖ DU SUSIPRATĘ VILNIEČIAI LIETUVIAI

Rugpiūčio 5 d. Cijonų kaime, Kaltinėnų vals., mirė susipratęs ir darbštus lietuvis Kazys Kardelis, 57 metų amžiaus. Jis buvo sąžiningas ir teisus žmogus, pats skaitė ir tarp kitų platino lietuviškąją spaudą. Jo mirtį paskubino faktas, kad tam tikri žmonės, norėdami Kardelį sukompromituoti, pakišo po jo namo palėpe kariškę šautuvą, o paskui patys atvedė ir policijai parodė "Kardelio paslėptą ginklą." K. Kardelis tokio neteisingumo buvo labai sujaudintas, kas paveikė į jo širdį ir jis greit po to mirė.

Rugpiūčio 12 d. taip pat mirė senas ir darbštus lietuvis, Kurpių kaimo, Švenčionių vals., gyventojas, Mykolas Vaiškūnas. Tai buvo prieškarinis knygnešys, nukentėjęs nuo rusų žandarų. 1902 metais jis buvo rusų pagautas su 35 svarais lietuviškų knygų, atgabentų iš Tilžės. Jis buvo kalinamas Švenčionių, Vilniaus ir Petrapilio kalėjimuose. Pagaliaus caras atsižvelgė į jo prašymą ir iš kalėjimo paleido.

Mirė 75 metų amžiaus. Lietuvišką spaudą jis platino ir iki pat mirties. Velionis palaidotas Švenčionių kapuose.

PHILADELPHIA, PA.

Lietuviai, Dalyvaukim Visų Tautų Parade

JAV Konstitucijos 150 metų sukakties paminėjimuo rugsėjo 13-tą turėjo įvykti visų tautų milžiniškas paradas. Kadangi minėtą dieną buvo blogas oras, tai paradas bus rugsėjo 20-tą. Eisena prasidės 8-tą val. vakaro. Eisenoj dalyvaus vyrai ir moterys. Mergaitės bus pasipuošusios tautiniais rūbais. Miestas duoda troką dėl floto. Flote bus atvaizduotas lietuvis gen. T. Kasčiuška, kuris daug padėjo amerikiečiams išsikovoti laisvę.

Dalyvaus trys lietuvių chorai, p. A. Žiko vadovybėj.

Visi lietuviai dalyvaukim Konstitucijos sukakties minėjimo parade. Mes savo šaly turime demokratišką tvarką dėka Konstitucijai, kuri garantuoja kiekvienam piliečiai lygias teises. Tad parodykime savo susipratimą dalyvaudami šiame parade. *K. D.*

VIENOS BERNIUKŲ CHORO KONCERTAS KAUNE

Kaunas.—Rugpiūčio 25-tą Vasaros teatre įvyko antras, ir, rodos, paskutinis Kaune Vienos berniukų choro koncertas. Pirmoji dalis buvo paskirta religinėms giesmėms. Apsivilkę bažnytiniais patarnautojo drabužiais, jaunieji choristai, Weniger vadovaujami, stilingai ir techniškai gerai atliko Mozarto ir kitų autorių 5 kūrinėlius. Antroji koncerto dalis buvo paskirta Fr. Schuberto 1 veiksmo komiškai operai "Naminis Karas." Ir šis dalykas paliko neblogą įspūdį—visas ansamblis buvo disciplinuotas, gerai susidainavęs, bet "solistų" duetai dėl balsų negalingumo ir vaidyba atrodė silpnesni. Po muzikalinio, vaikiškai malonaus žaismo choras su visu savo simpatišku pajėgumu pasirodė trečiojoj daly. Balso apvaldymas, ritmo jautimas, klusnumas dirigento mostui davė chorui progos parodyti lankstų dainavimą. Keletą dainų teko kartoti, o bene penkias dainas dainuoti daugiau negu programoj numatyta, nes gausi publika po kiekvienos bisui padainuotos dainelės naujas ovacijas kėlė. Priedui dainuojamos dainos dar kartą parodė, kad choras turi gana gausų repertuarą, kuris yra nemenko darbo ir sugebėjimo rezultatas.

MAŽAI NUPERKA GALVIJŲ

Lietuvon yra atvažiavę Sovietų Rusijos veterinarijos gydytojai ir agronomai, kurie tarpininkaujant—padedant "Maistui" supirkinėja veislinius galvijus; supirkinėjama iš karto trijose vietose, nes yra trys komisijos. Aną dieną galvijai buvo supirkinėjami Marijampolėje. Kaip praneša, ūkininkai skelbtą dieną suvedė labai daug galvijų, bet pirkėjai nesiūlę nė vietos rinkos kainų. Iš viso tą dieną pirkėjai nupirkę tik 5—6 galvijus.

23-ČIOS LIETUVIŲ DIENOS RUGPIŪČIO 15, 1937 M. LAKEWOOD PARK, PA., APYSKAITA

PAJAMOS:

Pamaldų kolekta	$54.37
Mahaney City už sagutes	76.20
Mt. Carmel už sagutes	54.96
Tamaqua už sagutes	42.40
New Philadelphia už sagutes	31.75
Shenandoah už sagutes	30.40
Minersville už sagutes	26.50
St. Clair už sagutes	25.60
Girardville už sagutes	25.00
Hazleton už sagutes	9.00
Shenandoah and Tamaqua auto tags	61.42
Tamaqua auto tags	35.00
Koncerto pajamos	64.00
Šokių pajamos	482.15
Lakewood Park Co. auka	550.00
Viso pajamų	$1,568.75

IŠLAIDOS:

Nuošimtis už Buttons and Auto tags	$48.97
Raštininkės alga ir paštas	11.84
Iždininko alga	10.00
V. Jusaitis už troką benui	5.00
Orkestras	84.00
Policistui	2.00
W. D Boczkauskui, auto tags ir plakatai	30.00
St. Petruševičius už važinėjimą	5,00
Shenandoah už važinėjimą	1.25
Kun. M. Daumantas už muziką vargonin.	20.00
Kun. Daumantas už šv. Mišias	10.00
Kun. Daumantas už važinėjimą	5.00
Kun. S. Vembrė už pamokslą	5.00
Už 5000 buttons	127.75
Viso išlaidų	$365.81

Grynas pelnas liko $1,202.94. Pasiųsta šulig 23-čios Lietuvių Dienos delegatų nutarimo: Sesersims Kazimierietėms, Newtown, Pa. $601.47, Sesersims Pranciškietėms, Pittsburgh, Pa. $601.47.

KUN. K. KLEVINSKAS,
KUN. P. ČESNA,
23-čios Lietuvių Dienos Iždo Globėjai.

"DIDYSIS SAPNININKAS"

Žymiai Patobulinta II-ji Laida, 150 Puslapių Knyga

Išaiškina įvairių sapnų reikšmę. Iliustruotas daugybe paveikslų-paveikslėlių.

Kaina 75 Centai

Kreipkitės:
"GARSO" ADMINISTRACIJA
P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

JUOKAI

Sovietiškas Vaizdelis

Maskvietis Petrovas ir žmona laiko tarnaitę. Pagaliau, nutaria tarnaitę atleisti. Bet tai padaryti labai sunku, nes tarnaitė priklauso profsąjungai ir kitoms organizacijoms. Petrovas sugalvojo išeitį. Jis su žmona eina į vedybų biurą.

— Mes norime išsiskirti,—pareiškė Petrovas vedybų biuro valdininkui.

— Labai prašau! Pasirašykit ir baigta.

Ir išėjo iš biuro Petrovas viengungis. Grįžęs namo, jis meiliai prieina prie tarnaitės, apkabina ir sako:

— Dunia, kokia tu šiandien graži? Žinai, įsimylėjau tave... Ar nesutiktum būti—mano žmona?

— Ką jūs, tovarišč Petrovas?—stebisi tarnaitė.—Jūs vedę žmogus ir norite vėl...

Tarnaitė truputį parausta, jaučiasi nejaukiai, bet Petrovas su visišku rimtumu išsitraukia liudijimą ir rodo:

— Štai, žiūrėk, aš—viengungis!

Tarnaitė neslepia savo džiaugsmo ir be ilgų kalbų sutinka tekėti už Petrovo. Abu jaunavedžiai nueina į vedybų biurą.

— Mes norime susituokti,—pareiškia.

— Labai prašom. Pasirašykit, pridėsiu antspaudą, ir viskas atlikta,—sausai atsako valdininkas.

Išėjęs iš biuro, Petrovas siunčia tarnaitę į namus. o pats, keliolika minučių pasisukinėjęs prie vedybų biuro, vėl grįžta ir gauna biure išsiskyrimą su tarnaite. Petrovas pareina namo ir užsipuola tarnaitę:

— Prakeikta ragana! Velnio lėle! Lauk iš namų!

— Kas tau, Petia? Sakyk!—stebisi tarnaitė.

— Tu man nebe žmona. Tu man nebepatinki. Aš su tavimi jau išsiskyriau,—pareiškia Petrovas ir pakiša išsiskyrimo raštą. Tik ką buvusi žmona turi išsikraustyti iš buto.

Taip maskvietis Petrovas rado išeitį ten, kur, rodos, jos nėra.

Gavo Gerą Laipsnį

— Mamyte, šiandien aš gavau penkiukę.

— Už ką?

— Du už aritmetiką, du už geografiją ir vieną už istoriją.

Ir Dėdė Ten Buvo

Po vasaros atostogų mokiniai susirinko į mokyklą. Lietuvių kalbos mokytojas liepia mokiniams parašyti rašinį, kaip kas praleido vasaros atostogas. Vienas mokinys, ilgai vasarą gyvenęs užsieny, rašo:

— Vasarą gana linksmai ir įdomiai praleidau Berlyne pas savo dėdę. Kartą mes nuėjom į didžiulį zoologinį sodą, kuriame buvo labai daug didelių bezdžionių. Dėdė ten irgi buvo...

Taip Būtų Saugiau

Kartą Pranciškaus II-ojo juokdarys atėjęs pasiskundė, kad vienas iš karaliaus dvariškių, už pasityčiojimą, ketinąs jį užmušti.

— Gerai,—atsakė karalius.—Pasakyk jam, kad tau kritus už pusės valandos jis bus pakartas.

— O ar nebūtų galima, Jūsų Aukštybe, pakarti jį pusvalandį prieš jam mane nužudant.

KELIONEI Į LIETUVĄ

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

BALTASIS ŠVEDŲ LAIVYNAS
Nuolatinis susisiekimas
NEW YORK—KLAIPĖDA
(Per Gothenburgą, Švediją)

Laivų išplaukimai iš New Yorko
DROTTNINGHOLM . . Rugsėjo 23
GRIPSHOLM . . . . . Rugsėjo 30
GRIPSHOLM . . . . . Spalių 26

Sutaupysi pinigą pirkdamas laivokortę ten ir atgal

Reikalaukite mūsų bendros apie kelionę brošiūrėlės ir kainoraščio. Gaunama nemokamai pas visus mūsų autorizuotus agentus arba

Swedish American Line
636 Fifth Ave., Rockefeller Center, New York City

NAUJI MUZIKOS, DAINŲ IR GIESMIŲ KŪRINIAI

"Garso" Administracijoj Galit Gaut Naujos Gražios Muzikos, Dainų ir Giesmių.

VANAGAIČIO DAINOS

1. MARGUČIO DAINOS (III dalis). 49 dainos išleistos mažos knygelės formate. Visos dainos linksmos, gražios ir tinka dainuoti kiekvienam suėjime. . . . . 25c.
2. DAINUOK. Pradžios mokykloms labai lengvutės dainelės. I ir II dalis. Tinka ne tik vaikučiams, bet ir paaugėjusiems. 50c.
3. MARGUČIO DAINOS (II dalis). 70 dainų su piano pritarimu. Kiekvienas, kuris moka bent kiek pianą skambinti, ras šioj knygoj sau malonumą. Lengvutės, komiškos ir patriotingos dainelės 2.00

NAUJI GIESMYNĖLIAI

Žodžius ir melodijas parašė SEIRIJŲ JUOZAS

1. ADVENTO IR KALĖDINĖS GIESMĖS. Harmonizavo J. Žilevičius (34 giesmės) . . . . . 50c.
2. GAVĖNIOS IR VELYKŲ GIESMĖS. Harmonizavo Al. Kačanauskas (30 giesmių) . . . . . 50c.
3. GEGUŽĖS MĖNESIO GIESMĖS. Harmonizavo Al. Kačanauskas (28 giesmės) . . . . . 35c.
4. ŠVENČ. SAKRAMENTO GIESMĖS. Harmonizavo Al. Kačanauskas (9 giesmės) . . . . . 15c.
5. BIRŽELIO MĖN. GIESMĖS. Harmonizavo Al. Kačanauskas. (36 giesmės) . . . . . 50c.
6. GIESMĖS Į DIEVĄ. Harmonizavo Al. Kačanauskas (18 giesmių) . . . . . 25c.

ANTANO BAČIULIO MUZIKA

1. AUDRA PRIEŠ DIENĄ (solo) 1.00
2. ŽVAIGŽDUTĖ (solo) ir AUŠTA RYTAS (duetas) . . . . . 75c.
3. OI, DAINOŠ (solo arba duetas) . . . . . 50c.
4. PIEMENĖLIS (duetas) 50c
4. O LAISVĖ (mišram kvartetui arba chorui) . . . . . 50c.
5. ARTOJAS (solo žemam balsui ir pianui) . . . . . 75c.
6. MEILĖ (solo balsui, smuikui ir pianui, lietuvių ir anglų kalbose) 1.00
7. LIETUVA (solo balsui, smuikui ir pianui) 1.00
8. NOKTURNIS (duetas basui ir sopranui) 1.25
9. KO VĖJAI PUČIA (keturiems balsams) . . . . . 50c.
10. JONAS IR SIJONAS IR SUKTINIS (solo balsui ir pianui) . . 75c.

Reikalaukite:
"GARSO" ADMINISTRACIJOJ
P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

VIETINĖS ŽINIOS

LANKĖSI

Rugsėjo 8-tą lankėsi Susivienymo Centre iš Detroit, Mich. 230 kp. nariai St. Atkočiūnas ir graborius Steponas Rokas.

METINĖ ŠV. VARDO DR-JOS KONVENCIJA

Pereitą sekmadienį, rugsėjo 12-tą, Plymouthe įvyko Scrantų diecezijos metinė Šv. Vardo Draugijos konvencija.

Dalyvių buvo net iš 215 diecezijos parapijų.

Sergantį vyskupą Thomas C. O'Reilly užvadavo generalis diecezijos vikaras monsignoras Connell A. McHugh.

Procesijoj dalyvavo 5,000 kunigų ir Šv. Vardo dr-jos narių. Benedikciją suteikė Rev. J. J. Colligan, pamokslą pasakė Rev. G. T. Schmidt; kalbas pasakė Šv. Vardo dr-jos dvasios vadas monsignoras D. J. Kane ir monsig. Connell A. McHugh.

Įvairiose konvencijos rengimo komisijose darbavosi gausus būrys lietuvių Šv. Vardo dr-jos narių. Vietos Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. A. J. Sinkevičius buvo rengėjų komiteto pirmsėdis.

RUOŠIAMAS DIDELIS BANKIETAS

Švč. Trejybės bažnyčios pagražinimą baigiant, ruošiama didelis bankietas rugsėjo 26, 8:30 val. vakare.

Praeitą antradienį klebonui kun. J. K. Miliauskui sušaukus parapijos darbuotojus suorganizuoti to vakaro rengėjai. Štai kas įeina į darbuotojų surašą:

Virėjos—pp. Juzwiak, Hozslinkienė, Dambrauskienė ir Tarutienė;

virėjų pagelbininkės—pp. Berneckienė, Žiogelienė, Mickevičienė, Kastrob, Pašukonienė, Žaliaduonienė, Stučkienė, Griškonienė, Mažeikienė, Gudaitienė, Jankauskienė;

tarnautojos prie stalų—Sodaliečių draugijos narės ir kitos;

check room — Sodaliečių Draugijos narės;

kolektoriai — Georgetown, panelės V. Žaliaduonytė ir O. Jukневičiūtė; Heights, pp. Krutulienė ir Hazlinskienė; Pievose (Mayflower), pp. Berneckienė, Pašukonienė, Jankauskienė; So. Wilkes-Barre, pp. Kaniauskienė, Gudaitienė;

svetainės tvarkytojai — M. Žemaitis, J. Jančaras, J. Jančaras, Jr.;

indų ir kitų visų reikmenų pristatytojos—panelės V. Zubrytė, M. Rutkauskaitė, V. Žaliaduonytė;

prie tikietų—A. Jucevičius, J. Jasionis, J. Šnipas;

generalis vedėjas—kun. A. Žukauskas. *Rap.*

KELI DOLERIAI Į MĖNESĮ

Tik keli dolerius į mėnesį išleiskit pataisymui stogo ir sienų savo namui. Tas priduos šimtus dolerių vertės jūsų namo išvaizdai. Pašaukit, o mes suteiksim jums veltui Flintkote Roofing and Siding apkainavimą.

BARNEY SUPSINSKAS-SHUPP
Roofing and Siding Kontraktorius
30 Knox Street, Lee Park,
Wilkes-Barre, Pa.
Tel. 2-2949

ROŽĖ RUTKAUSKAITĖ GAVO LAIPSNĮ

Lietuvaitė Rožė Rutkauskaitė yra viena iš 23 graduantų, kurie uždarant vasarinį kursą gavo Steito Mokytojų Kolegijos (State Teachers College), Kutztown, Pa., laipsnį.

Rutkauskaitė ėjo Wilkes-Barre Township mokyklą, Coughlin High School ir East Stroudsburg State Teachers College. Visas tris ji užbaigė su pagyrimais. Lankydama Coughlin ji buvo National Honor Society narė.

R. Rutkauskaitė gavo Bachelor of Science laipsnį.

Linkime jai gauti atatinkamą vietą ir geriausios kloties!

PITTSTON

SKRITULIŲ LYGA PRADĖJO ŽAIDIMŲ SEZONĄ

Pereitą sekmadienį Šv. Kazimiero par. Šv. Vardo Dr-jos Skritulių Lyga pradėjo savo žaidimus.

LRKSA Iždo Globėjas Juozas Joneika ir S. Vaivada vadovaus vedusių komandai, o V. Reseckas ir H. Želionis—nevedusių.

Vedusių komandoj žais: A. Ševets, F. Panjunis, F. Piernot, B. Valungevičius, L. Lietuvninkas, M. Šakočius, B. Laibinis, L. Šukštas, A. Subal, E. Jasaitis, E. Keene, P. Jakaitis, P. Šukšta, A. Smalenskas, V. Grieštaraitis, K. Klimavičius, B. Sakalauskas, A. Levanauskas, J. T. Kižis, A. Navakauskas, B. Agurkis, V. Valungevičius ir F. Marčiulionis; "singelių" komandoj—L. Varnes, L. Vaitkevičius, A. J. Dambrauskas, J. Vaivada, A. Kasulaitis, A. Kernickas, C. Kižis, F. Stakockis, J. Tenzi, P. Tunyla, J. Kiškis, F. Markauskas, J. Račkauskas, P. Kižis, J. Berulis ir V. Yannis.

QUOIT LYGOS BANKIETAS

Pittstono Šv. Kazimiero parapijos Šv. Vardo dr-jos Quoit lyga, užbaigusi savo žaidimus, surengė bankietėlį, kuris įvyko rugsėjo 9-tos vakarą Colonial Cafe, Butler St.

Bankietėly dalyvavo ir pritaikintas kalbas pasakė klebonas kun. J. Kasakaitis ir kun. J. Auruškevičius iš Eynon, Pa. Čia pat dalyvavo šie lygos nariai ir rėmėjai: J. G. Joneika, V. Grieštoraitis, V. Reseckas, S. Vaivada, V. C. Valungevičius, A. Kasulaitis, A. Smeden, A. Levandauskas, V. Gilmartin, A. Ševets, A. Stone, L. Latonick, L. Šeporaitis, K. Klimavičius, K. Kižis, M. Šakočius, F. Piernot, J. Barnot, B. J. Agurkis, J. J. Andriušis, D. A. Želionis, E. Keene, P. Tunylas.

PARTY

SU VISOKIOMIS DOVANOMIS

Šv. Pranciškaus parapija, Miners Mills, Pa., Elks Home, 19 N. River St., Wilkes-Barre, sekmadienis, 8:15 val. vak., rengia parties su visokiomis dovanomis. Duodamos geros įėjimo ir šiaip įvairiausios brangios dovanos. Rengėjai prašo visus skaitlingai lankytis.

ŠVČ. TREJYBĖS BAŽNYČIA

Aną dieną užėjau pažiūrėti Wilkes-Barrių Švč. Trejybės lietuvių bažnyčios pagražinimo darbų.

Besiartinant prie šios bažnyčios jau ištolo daro įspūdį labai gražus jos gotiškas stylius su nepaprastai aukštais ir dominuojančiais bokštais. Be gražaus styliaus pati išvaizda traukte-traukia akį maloniai raudonų plytų spalva su baltais terra cotta padailinimais. Wilkes-Barriečių bažnyčia bene bus viena gražiausių visame mieste, kuriame jų randasi net apie trisdešimt, o visai Amerikos lietuvių katalikų išeivijai didelis tikybinio ir kultūrinio darbo pliusas.

Girdžiu, kad šią bažnyčią parapija statė 1910 ir 1911 metais klebonaujant kun. V. Vizgirdai, kuris dabar Lietuvoje. Wilkes-Barriečiai ligi šiai dienai dėkoja jam už jo triūsą ir jo gražų skonį statyboje, kurį parodė Wilkes-Barrių bažnyčios pastatymu.

Įžengus man šion ruimingon bažnyčion tuoj pastebėjau, kad ne vien iš lauko bažnyčia graži, bet ir vidus išlaiko tikrą gotišką stilių. Esu kur skaitęs, kad gotiko stilius tai nuduoda palmų medžių formą, reiškia, palmų medžių gretai sustatytų kamienai tai pilioriai, o lapai palinkę į abi pusi sudaro arkas arba skliautus. Tai begalo gražus stilius ir, rodos, kelte-kelia dangun maldininko sielą. Wilkes-Barriečių bažnyčioje tų arkų daug, užtat reginys vos tik įžengusiam nepaprastai įspūdingas.

Didysis altorius šioj bažnyčioj padirbtas iš brangaus gelsvo marmuro, ir aš manau, kad tokio brangumo altoriai ($10,000.00 kainavo) mūsų lietuvių bažnyčiose tai retenybė. Kaip jis žvilga! Kaip jis imponuoja!

Kitam bažnyčios gale, choro galerijoj, sustatyti dideli vargonai. Negirdėjau jų galingų balsų, bet galiu įsivaizduoti, kad kuomet jie groja, tai, beabejo, sujaudina besimeldžiančią publiką prie didesnės pagarbos Galingojo Dievo.

Tapyba? Ai, nepaprastas grožis! Iš tikrųjų, artistai, kurie šį darbą dirba, tai ne mėgėjai, bet tikri menininkai. Pirmiausia metasi akysna spalvų suderinimas. Čia nėra jokių draskančių, aštrių, klykiančių spalvų, bet visos švelnios, minkštos ir, tarsi, taip gražiai susilieja, kaip muzikoj meilaus veikalo tonai. Tikrai čia matosi spalvų simfonija.

Paveikslų nedaug tesiranda užtai, kad bažnyčios stilius nedaleidžia, bet tie paveikslai, kurie sienas puošia, matyt didelės vertės, nes labai gyvai ir reikšmingai nutapyti. Didysis paveikslas virš didžiojo altoriaus išreiškia Švenčiausiąją Trejybę visoj savo didenybėje, aplink kurią gieda vainiko formoje net trisdešimties angelų choras. Prisižiūrėjus ilgiau, manytum, kad tie angelai tikrai ten skrajoja ir, kad iš jų lūpų tikrai girdisi pasveikinimai Švč. Trejybei.

Virš šoninių altorių matyti simboliški kūriniai, kurie vienam bažnyčios šone išreiškia adoraciją Saldžiausios Jėzaus Širdies, kitam Panelės Švenčiausios Nekaltai Pradėtos Širdies. Viršuj dviejų didžiųjų langų bažnyčios šonuose ant sostų sėdi visi keturi Evangelistai, būtent, šv. Matas, Morkus, Lukas ir Jonas. Čia tai tikrai pasirodo artisto sumanumas taip panaudoti duotąją vietą ir taip autoritetingai nupiešti Dievo Švento Žodžio rašytojus. Pačiam bažnyčios vidury aukštai šonuose matyti keturi simbolia Švenčiausiojo Sakramento. Matomai, artistas nori kreipti visų maldininkų dėmesį prie to, kas mūsų tikėjimo ir bažnyčios principalis dalykas, tai yra, Pats Viešpats Jėzus pasislėpęs po duonos ir vyno pavidalu.

Kadangi dekoracija šios bažnyčios da nevisai baigta, tai ir artistai pasirodė. Pagyriau jų darbą ir sakiau, kad jų darbas labai vykęs užtai, kad prisilaikyta bažnytinės dvasios. Tuomet vyriausias firmos Daubner ir Foster dekoratorius, padėkojęs už komplimentą, pasakė: "Mūsų tikslas yra menu prisidėti prie maldingumo ir jei tą pasiekiam, tai laikome savo darbą vykusiu." Čia jie parodė tikros religinės dvasios ir todėl jų tapyba taip ir tikintį žmogų žavėja.

Tai tiek pastebėjau apie tapybą. Reikia čia pat paminėti, kad šion bažnyčion suvestos naujos gotiško stiliaus šviesos. Labai rimtos išvaizdos ir daug prisidėda prie bendro arkitektūros pagražinimo.

Išeidamas iš bažnyčios džiaugiausi ir didžiavausi, kad mes lietuviai tokių gražių bažnyčių turime. *Keleivis*

KINGSTON

ŠV. MARIJOS PARAPIJA LAIKYS SOCIAL PARTY

KLEB. KUN. J. V. INČIŪRA

Šv. Marijos parapija šį rudenį iki Kalėdų nutarė laikyti Social Party kas sekmadienio vakarą (per 12 savaičių). Pirmutinė partė įvyks sekmadienį, rugsėjo 26 dieną.

Į komisiją įeina: klebonas kun. J. V. Inčiūra—pirmininkas; Mrs. Elena Zeliankienė—vice pirm.; Albinas Kalinauskas—iždininkas.

Prie šios Social Party surengimo prisidėjo visos parapijoj gyvuojančios draugijos, būtent, LRKSA 1 ir 209 kuopos, SLA 1 ir 35 kuopos, Sodalietės, Šv. Vardo dr-ja, Ladies Aid ir parapijos choras.

Klebonas nuoširdžiai kviečia parapijiečius ir iš kitur lietuvius atsilankyti į šią partę ir pasinaudoti proga laimėti gražių dovanų.

SPROGIMAS UŽMUŠĖ B. CHARNECKI

Rugsėjo 8-tą nuo dinamito žuvo 14 metų amžiaus Benjamin Charnecki, Jr., gyv. 9 William St., Plains.

Dinamitą pritaisė tėvas ir sūnus prie karvelių narvo, kad "pamokyt" karvelių vagišius, kurie kelis kartus yra juos apvogę.

Vaikas nežinojo, kad jo tėvas tą rytą dinamitą iš didžiojo narvo perkėlė į mažąjį. Vaikas su savo draugu nuėjo prie narvų su maistu. Pastebėjęs narve žvirblį, Čarneckutis norėjo jį pagauti. Tuo tarpu užmynė knatelį ir įvyko baisus sprogimas.

Čarneckučio draugas Stephen Belicky, 16 metų, išliko sveikas, nors sprogimo metu stovėjo netoli narvo.

GEORGE'S HOTELIS

Nakvojimui švarios, minkštos lovos. Žemos kainos. Greitas ir mandagus patarnavimas. Prieš pat geležinkelio stotį.

Tėmykit numerį:

88 East Market Street
Wilkes-Barre, Pa.

JURGIS VAIŠNIS, Savininkas

RUGSĖJO 8-TOS BALSAVIMŲ DAVINIAI

Pereitą antradienį Luzerne apskrities piliečiai primary balsavimuose išnominavo kandidatus į stambesnius ir smulkesnius ofisus.

Šį kartą daug lietuvių statė savo kandidatūras, ypač į smulkesnius townshipų ir borų ofisus. Vienok tikslesnes žinias apie jų surinktus balsus, laimėjimus ir pralaimėjimus galėsime paduot tik kitam numery.

Į svarbesnius ofisus ėjo ir nominacijas gavo:

Common Pleas teisėjų vieton: teisėjas John S. Fine, Thomas F. Farrell, teisėjas C. D. Coughlin ir John J. Aponick.

Prothonotary vieton: rep. Thomas W. Brewer, dem. lietuvis Petras M. Margis iš Pittstono.

County Controller: rep. John Shivell, dem. R. N. Bierly.

Clerk of the Courts: rep. C. Murray Turpin, dem. Harry Schaub.

Jury Commissioner: rep. R. J. Howell, dem. P. C. Gorman.

Beje, burdžius M. A. Uteris laimėjo nominaciją Luzerne boro tax collector vieton; Vincas Reckus laimėjo nominaciją Hanover Township School direktoriaus vieton.

Ką Aš Girdėjau

Rašo JUZĖ

Sekmadienį, rugsėjo 19, Plymouth šv. Kazimiero bažnyčioj įvyksta 40 valandų atlaidai. Vakarinės pamaldos prasidės 7:30 val. vakare. Bus daug svečių kunigų. Baigsis antradienio vakare iškilminga procesija. Klebonas kun. A. J. Sinkevičius kviečia visus parapijiečius ir apielinkės lietuvius lankyti šiuos atlaidus, aprūpinti savo dvasiškus reikalus šventais Sakramentais ir įsigyti Dievo malonių.

Praeitą sekmadienį, rugsėjo 12-tą, Scrantone, pasidarbavimu graboriaus Jono Stepanausko ir kitų muz. Jono Vaičaičio draugų, buvo jam surengta Rousers restauracijoj atsisveikinimo išleistuvių vakarienė. Dalyvavo keli desėtkai jo draugų. Muz. J. Vaičaitis išvažiuoja vargoninkauti į Montello, Mass., pas kun. J. Švagždį.

Užpereitą savaitę Wyoming Klonį apleido visų mylimas kun. A. Bublys. Jis pavadavo Plymoutho kleboną kun. A. J. Sinkevičių, kuris turėjo mėnesį vakacijų. Jam sugrįžus per porą savaičių tėvas Bublys rašė Plymouth'o parapijos istoriją. Dabar tėvas Bublys išvažiavo į Girardville, Pa., kur pavaduos kleboną kun. Daumantą, kuris išvažiavo trims savaitėms vakacijų.

Wilkes-Barre Švč. Trejybės bažnyčia baigiama maliavoti. Suvedus šviesas bus gražiausia bažnyčia visoj rytinėj Pennsylvanijoj.

Nepamirškite, kad rugsėjo 26-tą Švč. Trejybės parapijos svetainėj bus didelis bankietas pažymėjimui bažnyčios maliavojimo užbaigimo. 7 val. vak. bus pamaldos, o po pamaldų bus bankietas. Bus įžymūs kalbėtojai ir gera muzikalė programa. Muz. J. Stulgaitis jau "muštravoja" savo choristus.

Mokytojas Alfonsas Bulevičius, kuris kelis metus vargoninkavo Duryea, Pa., dabar nuėjo vargoninkauti į Scrantono šv. Juozapo parapiją pas monsignorą J. V. Miliauską. Muz. A. Bulevičius yra baigęs St. Thomas kolegiją ir neužilgo tikisi gauti mokytojo vietą.

Girdėjau, Girardville šv. Vincento parapijos vargoninkas muz. Vladas Sorys, sekmadienį, lapkričio 7, rengiasi prie didelio koncerto. Sako, tame koncerte dalyvaus visi Schuylkill apskrities lietuvių chorai. Girardvilėj dar tokio didelio koncerto nėra buvę. Muz. V. Sorys gražiai pasirodė rugpiūčio 15, Lakewoode, Lietuvių Dienoj, diriguodamas mišrą chorą per mišias ir koncertą. Per mišias buvo giedamos visos lietuviškos giesmės.

Užsibaigus vasaros sezonui visi Wyoming Klonio lietuvių parapijų chorai pradėjo rengtis prie parengimų. Mat, 1939 m. New Yorke bus pasaulinė paroda, kurioj bus viena didelė lietuvių diena. Yra kviečiami dalyvauti visi lietuvių chorai. Wyoming Klonio choral rengiasi dalyvauti 100 nuošimčių. Tad iš kalno pradėjo ruoštis, kad uždirbti pinigų. Luzernės šv. Onos parap. choras, vad. muz. J. Varaičiui, rengia maskaradų šokius spalių 13, Ideal Ballroom. Švč. Trejybės parapijos choras, kuriam vadovauja veteranas muz. J. Stulgaitis, rengia maskaradų šokius spalių 28 parapijos svetainėj. O Kingstono Šv. Marijos parapijos choras, kuriam vadovauja muz. J. J. Šaučiūnas, sumanė mandriausia. Kiekvienas choristas ar choristė surengs card party pas save namie, o pelnas eis Pasaulinėn Parodon važiavimo fondan. Dar nieko nesigirdi apie du didelius chorus — Pitttsono muz. J. Kudirkos ir Plymoutho muz. P. J. Karašausko. Beabejo jie irgi rengiasi prie parengimų.

Šeštadienio ryte, laike šv. Mišių Švč. Trejybės bažnyčioj klebonas kun. J. K. Miliauskas surišo gražią porelę, būtent, p-lę Liliją Šnipaitę, gyv. Poplar St., su Vincu Tamulynu, gyv. N. Meade St. Pamergėmis buvo Marė Oberaitytė, Ona Koniekaitė, Ona Vyšniauskaitė, Agnes Jaškaitė; pabroliais — Alekas Šnipas, Vincas Bačiūnas, Antanas Jurkšaitis ir Albertas Šnipas. Buvo didelės vestuvės. Jaunasis yra žinomas, kaip radio orkestro vadas ir dirba prie Collins Press. Po medaus mėnesio jaunieji sugryžę iš Kanados apsigyvens pas jaunojo motiną, 92 N. Meade St.

Šeštadienio ryte, rugsėjo 11, Švč. Trejybės bažnyčioj laike šv. Mišių kun. A. Žukauskas surišo p-lę Valeriją Dagiūtę, gyv. So. Grant St., su Jonu Vasiliausku iš Kent Lane. Pamerge buvo jaunojo sesuo Pearl Vasiliauskaitė, pabroliu Juozas Juška. Vestuvės įvyko pas jaunosios senelius Rasimus.

Šeštadienį, rugsėjo 25, Kingstono Šv. Marijos bažnyčioj klebonas kun. J. V. Inčiūra suriš gražią jauną porelę—p-lę Eleonorą Kraužliūtę iš Kingstono, Wyoming Valley Lietuvių Moterų Klubo sekretorę, su Jonu Blažiu. Antradienio vakare, rugpiūčio 14, Boyd's restauracijoj, Kingstone, p-lei Kraužliūtei iškėlė vadinamą "shower party," kur dalyvavo daug merginų ir moterų, kurios sudovanojo jai daug gražių dovanų.

Kingstono jaunas vaikinas Modestas Melkus laimėjo Times-Leader surengto fotografijų ėmimo kontesto antrą dovaną, už kurią jis gaus kelių dienų apmokamą kelionę ir išlaidas į Washingtoną.

Sekmadienio vakare, rugsėjo 12-tą, Lakermane mirė jaunas vaikinas Jonas Vilčinskas, 24 m. Jis priklausė šv. Kazimiero parapijoj ir šv. Vardo draugijoj, Pittstone. Be tėvų nuliūdime paliko penkis brolius ir dvi seseri.

Penktadienį, rugsėjo 10, Kingston Coal kompanijos kasykloj liko sužeisti sūnus Albinas ir tėvas Trakimai, gyvenanti 10 Pugh St., Edwardsvillėj. Nuvežti į Nesbit Memorial Hospital. Nėra perdaug sunkiai sužeisti, pasveiks.

Legal Notice

SHERIFF'S SALE.

On Friday, October 8, 1937, at 10 A. M., in Court Room No. 1, Court House, Wilkes-Barre, Pa., by virtue of Fi. Fa. No. 212 October Term, 1937, issued out of the Court of Common Pleas of Luzerne County, Pa., will be sold the surface of that certain lot of land situate on the Northerly side of Carlisle Street in the City of Wilkes-Barre, Luzerne County, Pennsylvania, having a front and rear with of 27.86 feet and a depth on either side of 100 feet, and being the same premises conveyed to John H. Stahl and Emma Stahl, his wife, the present owners, by deed recorded in Luzerne County D. B. No. 691, page 279. Improved with a two and one-half story frame dwelling known as No. 215 Carlisle Street, and a one-story frame garage.

WILLIAM R. THOMAS,
Sheriff.

COLLINS & COLLINS,
Attorneys.

ADVOKATAS NANORTA ATIDARĖ OFISĄ

Advokatas Jonas Nanorta, neseniai užbaigęs mokslą ir pereitą gegužės mėnesį pradėjęs praktikuot advokatūrą, šią savaitę atidarė savo ofisą 204 Dime Bank, Wilkes-Barre.

Penktadienio vakare, rugsėjo 10, Ideal Ballroom, Luzernėj, seserys Kundreckaitės iškėlė savo seserei Margarietai, kuri yra pas kun. J. Kundrecką už šeimininkę, didelę "birthday party." Dalyvavo daug jaunimo.

Wyoming Klonio lietuviai vėl turės progos šiemet išgirsti rusų kazokus. Kazokų choras į Wilkes-Barre Irem Temple atvažiuoja lapkričio 4-tą. Koncertas įvyks po pietų. Vakare koncertas įvyks Scrantone. Kas sykį išgirstas tuos kazokus dainuojant, visados nori juos girdėti.

Bill Česna iš Breslau, kuris kandidatuoja į Hanover Township Tax kolektoriaus urėdą, keli metai atgal mirus tėvams, jis globoja kelis savo brolius ir seseris, kurių vieną "Lu" leidžia į Miami, Florida, universitetą. Retai tokių brolių randasi.

Sakau, gal niekur taip lietuviai išvien neveikia kaip Kingstone. Pavyzdin, dabar parapija nutarė rengti Social Partę per 12 savaičių. Tai ją remia netik parapijos draugijos, bet ir SLA 1-ma ir 85 kuopos.

Pereito ketvirtadienio naktį du vaikėzai iš New Yorko atėjo į Wilkes-Barre policijos stotį ir pasiprašė nakvynės. Jiems buvo leista pernakvoti. Vaikėzai besižvalgydami pamatė "teletype." Sarženta Rittenmeyer jiems paaiškino, kas tai per dalykas ir pasakė, kaip tai yra lengva vieno miesto policijai pasikalbėti su kito miesto. Vaikai sako: "Ar negalėtum paklausti apie mus. Už kelių minučių vaikėzai buvo uždaryti šaltojoj. Pasirodė, kad jie buvo pabėgę iš Children's Village Dobb's Ferry.

Kitą savaitę New Yorke įvyksta American Legion konvencija, kur suvažiuos keli šimtai tūkstančių kareivių. Iš Wyoming Klonio eis specialiai traukiniai. Lietuvių buv. karių irgi daug važiuoja.

Tas smarkusis Wilkes-Barre graborius Chas Liegus susidėjęs mapas, kalendorius ir kelių metų užrašus—studijuoja mėnulio atmainas. Jis nori išrasti iš moksliško atžvilgio kur ir kada augo grybai. Jeigu jo spėjimai išsipildys, tai tik reikės pataikyti laiką ir vietą ir kiekvienas ras užtektinai grybų.

Dr. Chas J. Rutcavage, dantisas, dar neseniai atidarė ofisą po numeriu 43 So. Washington St., bet jau daro gerą biznį. Pacijentų tarpe yra daug jaunimo, senesniųjų irgi nestinga, nes daktaras gerai lietuviškai kalba.

Kingstono Šv. Marijos parapijos Ladies Aid rengia "Social Party" sekmadienio vakare, rugsėjo 19, bažnytinėj svetainėj. Mrs. Chas Vyšniauskienė yra pirmininkė. Tikimasi turėti daug žmonių.

Švč. Trejybės parapijos sodalietės sekmadienio ryte, rugsėjo 19, priims šv. Komuniją. Po mišių bus jų susirinkimas. Vakare jos turės didelę social party. Adelė Strimaitė ir Ona Juknevičiūtė to parengimo yra pirmininkės.

Ant. Mockevičius, 8 Garraham St., Lyndwood, įstojo į Jungt. Amerikos Valstybių laivyną.

Groblewskio
LIEPŲ BALSAMAS
Nuo KOSULIO ir GERKLĖS SKAUDĖJIMO
Kaina 35c. ir 50c.
GROBLEWSKI & CO., Plymouth, Pa.

APDRAUSK PAS LIETUVĮ

Mes apdrausime jūsų namus, namų rakandus, automobilius, veizbiikus dalykus tiktai seniausiose ir stipriausiose apdraudos kompanijose. Mes mielai suteiksime interesantams reikiamas informacijas reikalo apdraudos.

FRANK G. RECKUS CO.
REALTORS AND GENERAL INSURANCE
217 Miners National Bank Bldg., Wilkes-Barre, Pa.
PHONE 2-2916